

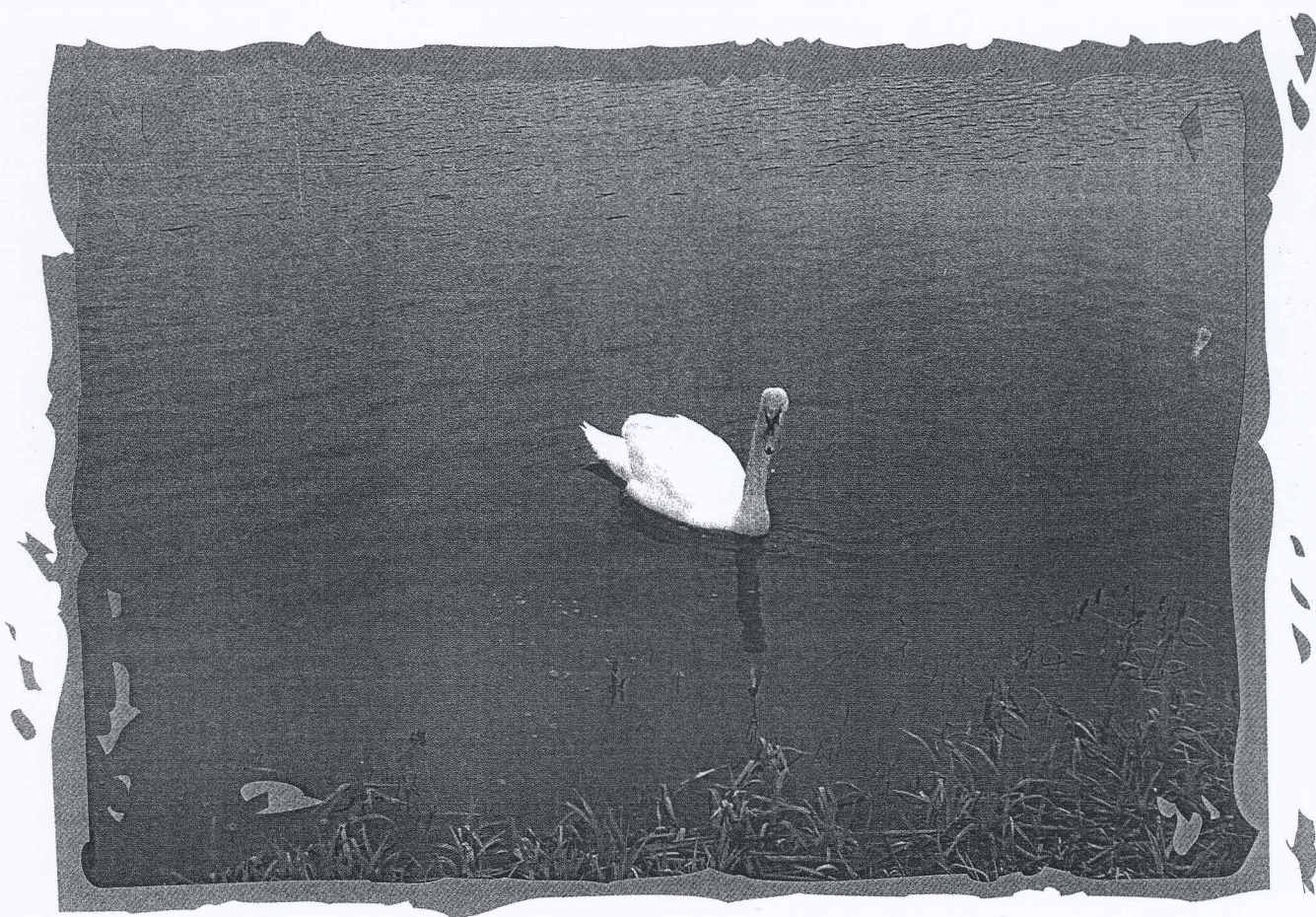
Glasilo Ōrsée
Občina Hodos

Ōrségi hírlap
Hodos község

april 2005, letnik VI, št. 15

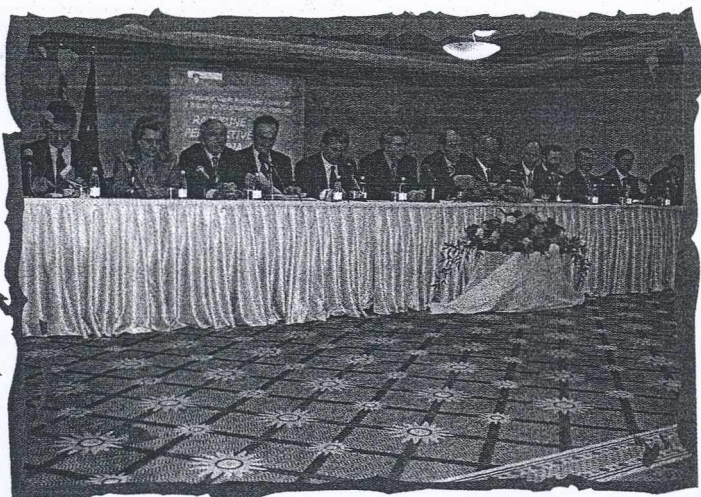
VI. Évfolyam, 15. szám, 2005. április

Vsebina:

–dogodki v občini
–dejavnosti društev
–obvestila

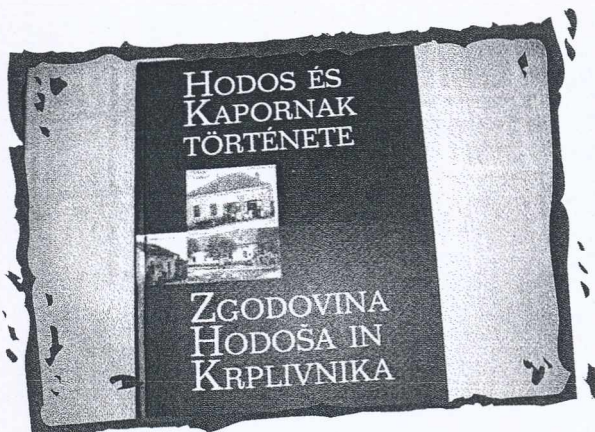
–nasveti
–pravilnik
–razpis

VLADA RS V POMURJU
A SZK KORMÁNYA MURAVIDÉKEN

PODELITEV PRIZNANJ CZ
A POLGÁRVÉDELMI KITÜNTETÉSEK ÁTADÁSA

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE
A MONOGRÁFIA BEMUTATÓJA

INFORMATIVNO " GLASILO ŐRSÉG – ŐRSÉGI HÍRLAP " TÁJÉKOZTATÓ

Izdaja občina Hodoš – Hodos község jelenteti meg

Naslov uredništva - a szerkesztőség címe:

Glasilo Őrség – Őrségi Hírlap, Hodoš št. 52, 9205 Hodoš – Hodos

Grafična podoba in tisk - grafikai alakja és a nyomtatása: Solidarnost d.d. Murska Sobota

Naklada-példányszáma: 250 izvodov-példány

Uredniški odbor-szerkesztőség:

Ludvik Orban,

odgovorni urednik

-felelős szerkesztő

Rozalija Totič,

pomočnik urednika

- szerkesztő helyettes

Novak Császár Jolán,

lektorka

- lektor

Liljana Gal,

lektorka

- lektor

Dušan Orban,

računalniška obdelava

-technikai szerkesztő

Glasilo je vpisano v register javnih glasil pod zaporedno številko 485.

Glasilo ni naprodaj, prejme pa ga vsako gospodinjstvo v občini Hodoš brezplačno.

A hírlap nem vásárolható meg. Hodos község minden háztartása ingyenesen kapja kézhez.

Telefon: 00386 (02) 559-80-21, Fax: 00386 (02) 559-80-20, e-mail: obcina-hodos-kozseg@siol.net

Spoštovane bralke in bralci našega glasila,

z novo številko prihajamo v vaše domove. Sicer je letošnja zima bila predolga in malo smo se verjetno že naveličali obilnega snega, kljub temu smo imeli precej dela tudi pozimi. Vrstili so se občni zbori društev, iz tega razloga bi upravičeno pričakovali, da bodo predstavniki društev svoja poročila podali v našem glasilu za širšo javnost. Kljub našim pisnim zahtevkom, da morajo svoje prispevke oddati do 14. marca, se posamezniki ne odzivajo, nekateri pa zamujajo. Izgleda, da pozabljajo svoje obveznosti, da občino potrebujejo takrat, ko je potrebno zaprositi za sredstva. Zaradi tega smo zamudili s to številko in nismo uspeli izdati glasila pred velikonočnimi prazniki.

Tudi ta številka glasila je namenjena za obvestila, dogodke v občini, dejavnosti, finančno poslovanje, ... Iz zaključnega računa izhaja, da je tudi minulo leto bilo uspešno in pozitivno zaključeno. Uspeli smo začeti veliko in za nas pomembno investicijo, gradnja vodovodnega omrežja v občini. Vsa dela na tej investiciji za lansko leto smo tudi poravnali do izvajalca. Vložili smo ogromno sredstev in naporov za vzdrževanje in obnovo cest. Ker vlagamo vsako leto precej sredstev za obnovo, smo lahko ponosi, da imamo v celotni občini urejene lokalne, javne poti, gozdne in ne kategorizirane ceste. Ob tej priložnosti bi Vas rad opozoril, če se bomo obnašali tudi v bodoče tako neodgovorno in namerno uničevali ceste, bomo morali poskrbeti za dodatne finančne vire od uporabnikov cest. Iz projekta PHARE, ureditev Hodoškega jezera imamo še delček nepokrite finančne obveznosti do partnerja, saj ta ni upošteval Ustavo RS in Statut, da na narodnostno mešanem območju morajo biti dvojezične table. Kot vam je znano tudi prevod zloženek ni sprejemljiv in zaradi tega smo dobili že precej opravičene kritike. Leto dni je minilo, ko je to jezero obiskal državni sekretar g. Radovan Tauzes in obljubil izplačilo odškodnine za bivše lastnike. Kljub večkratnemu obisku na ministrstvu, dopisom in telefonskih pogovorih se še vedno ni premaknilo z mrtve točke. Zaposlili smo Agencijo za kmetijske trge za preverjanje zakonitosti Pravilnika o finančnih intervencijah v kmetijstvu, da bi se izognili nesoglasju. Namreč po občinah sofinanciramo različne ukrepe in na ta način pride do pomislekov, kdo pravzaprav ima te ukrepe usklajene v skladu z zakonom. Žal, še vedno nismo sprejeli odgovora, čeprav so nam obljubljali preko telefonskih pogovorov izgleda, da Agencija ima čas kljub temu, da jih je toliko zaposlenih. Javna dela so tudi iz dneva v dan večje finančno breme občini, zato moramo v bodoče zaposlovati osebe, ki stroške opravičijo s svojim delom. Jeseni lanskega leta smo pospešeno delali na investiciji za izgradnjo centra za starejše občane. V mesecu januarju se je zapletlo, ko so nekateri posamezniki začeli zavirati in nasprotovati gradnji zaradi rušitve obstoječega objekta. Kljub temu se bodo naše aktivnosti nadaljevale, nenazadnje bomo izbrali drugo lokacijo. Komasijski postopek doline Dolenjskega potoka in pritožbe so v večini meri rešene, zato bomo poskrbeli za delno pravnomočnost, da bi lahko pridobili gradbena dovoljenja in promet z zemljišči. V mesecu februarju je Vlada RS obiskala najbolj zaostalo Pomursko regijo. Priznali so, da je potrebno na to območje vlagati več sredstev. Vprašanje je ali lahko svojo obljubo uresničijo, namreč od nekje je potrebno vzeti, da bi lahko na to območje več namenili. V tej številki

objavljamo del življenjepisa nekdanjega sovaščana g. Dezső Ábraháma in upamo, da bo še posredoval nadaljevanje le - tega.

Peti marec bo zagotovo zgodovinski dan za občino Hodoš, ko smo izdali in predstavili prvo monografijo občine. Tako bogato in lepo knjigo v slovenščini in madžarščini še močnejše občine niso uspele izdati, zato smo na to še bolj ponosni.

Pozivam Vas, glede razpisa za podelitev občinskih priznanj, da se vključite s prijavo za letošnjo podelitev, da bi podelili najvišja občinska odlikovanja tistim, ki so tega najbolj zaslužni. Letos ponovno bo komisija ocenjevala urejenost, zato bi se bilo potrebno še posebej potruditi in se potegovati za naslov. Tudi na ponudbo za zakup zemljišč se je potrebno prijaviti in na podlagi prijav se sklene zakupna pogodba.

Tudi tokrat se zahvaljujem vsem, ki ste s svojim delom prispevali za razvoj občine v preteklem letu, obenem Vas pozivam, da to storite tudi v tem letu. S skupnimi močmi bomo bolj uspešni. Stari pregovor pravi „*če ne moreš storiti dobrega, slabo ne počenaj*“. To bo dolgoročno v škodo vseh nas, kajti razvoj občine ni samo županov ponos in občinskega sveta, ampak sleherne občanke in občana naše občine. V imenu uredniškega odbora se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste prispevali h glasilu, obenem pa Vas vabim k nadaljnjemu sodelovanju.

Ludvik ORBAN
Župan

Kedves olvasóink!

Lapunk új száma kopogtat önöknél. Az idei tél ugyan hosszú volt, egy kissé már untuk is a havat, mégis tennivaló akad elég a téli időszakban is. Egymást követték az egyesületi közgyűlések, így arra számítottunk, hogy az egyesületek képviselői a szélesebb nyilvánosságot is örömmel tájékoztatják tevékenységükről. Noha írásban is felszólítottuk őket, hogy cikkeiket március 14-éig adják le, egyesek részéről nem érkezett válasz, mások késtek a beszámolóval. Úgy tűnik, megfélekeznek kötelezettségeikről, és a községet csak akkor keresik, ha pénzre van szükségük. Ezért késtünk mi is lapunk e számának kiadásával, ezért nem sikerült a húsvéti ünnepek előtt kiadni ezt a számot.

Ebben a számban is találunk közleményeket, beszámolunk a községi eseményekről, tevékenységekről, a pénzügyekről... A zárszámadásból látható, hogy az elmúlt évet is eredményesen, pozitívan zártuk. Egy, mindnyájunk számára nagy, és fontos beruházásba kezdtünk, községünkben vízvezeték-hálózat épül. A tavalyi évben elvégzett munkákat teljesen egészében kifizettük a kivitelezőnek. Nagyon sok pénzt és energiát fektettünk az utak karbantartásába és felújításába. Mivel évente sok pénzt fordítunk a felújításra, büszkén állapíthatjuk meg, hogy a község teljes területén rendezettek mind a helyi és közutak, mind az erdei és az alsóbbrendű utak. Ezúton szeretném figyelmeztetni Önöket, felelősebben kell viselkednünk, nem szabad szándékosan rongálni az utakat, ellenkező esetben további terheket leszünk kénytelenek kiroáni az úthasználókra.

Ami a Hodosi tóval kapcsolatos Phare projektet illeti, vannak még bizonyos kötelezettségeink a partner iránt, hiszen ez nem tartotta tiszteletben a Szlovén Köztársaság Alkotmányát és az Alapszabályunkat, miszerint a nemzetiségileg vegyesen lakott területen kötelezően kétnyelvű táblákat kell felállítani. Amint már bizonyára tudják, a leporelló fordítása sem kifogástalan, és ezért már számos bírálathoz részesültünk. Egy évvel ezelőtt járt a tón Radovan Tauzes államtitkár, és akkor kárpótlást ígért a volt tulajdonosoknak. A minisztériumban tett többszöri látogatásunk, számos levél és telefonhívás ellenére az ügy nem mozdult el a holtpontról. A vizályok elkerülése érdekében kértük a mezőgazdasági piacokkal foglalkozó ügynökséget, mérlegelje a Pénzügyi beavatkozásokról szóló szabályzat törvényességét. Az önkormányzatok ugyanis különböző intézkedéseket támogatunk, és gyakran felmerül a kérdés, mennyire vannak összhangban ezek az intézkedések a törvénnyel. Sajnos, még mindig nem kaptunk választ, a telefonbeszélgetések során is csak ígéreteket kapunk, úgy tűnik, hogy az ügynökség sok alkalmazottjának nincs ideje a fontos kérdések megoldására.

A közhasznú munkák is egyre nagyobb terheket rónak az önkormányzatra, ezért a jövőben olyan személyeket kell alkalmaznunk, akik munkájukkal megtérítik a ráfordításokat. Tavaly ősszel fokozott figyelmet szenteltünk az idősök otthona kiépítésének. Januárban sajnos bonyodalmak léptek fel, amikor egyesek elkezdtek fékezni a munkát, és a meglévő létesítmény lebontása miatt ellenzik az építkezést. Ennek ellenére nem mondunk le terveink megvalósításáról, ha kell, akár új helyszínt választunk.

Nagyrészt megoldódtak a Dolinci patak völgyének tagosításával és a fellebbezésekkel kapcsolatos kérdések, ezért a részbeni jogerősségre törekszünk, hogy beszerezhesük az építési engedélyeket, és forgalmazhassuk a földet. Februárban a legfejletlenebb muravidéki régióba látogatott a szlovén kormány. Beismerték, hogy a térségben sokkal több beruházásra van szükség. Kérdés persze, mennyire valószínűsíthető meg az ígéreteket, hiszen ahhoz, hogy ide több jusson, másoktól kell megvonni a támogatást.

Lapunk e számában olvashatják Ábrahám Dezső, a falu szülöttje életrajzának egy részét. Reméljük, a folytatást is eljuttatja hozzánk. Március ötödike történelmi dátum Hodos Község számára, hiszen kiadtuk és bemutattuk a község monográfiáját. Büszkeség tölt el bennünket, hiszen gazdagabb önkormányzatok sem voltak képesek kiadni ilyen gazdag és szép, kétnyelvű, szlovén-magyar kiadványt.

A községi elismerések kiírásával kapcsolatosan kérem Önöket, hogy kapcsolódjanak be az idej jelölési folyamatba, hogy valóban a legérdemesebbek vehessék át ezt az elismerést. A bizottság az idén is értékelni fogja a rendezettséget, ezért tegyenek meg mindent, hogy éppen Önök nyerjék el a kitüntető címet. Úgyisintén várjuk jelentkezésüket a földbérletre, mivel a jelentkezések alapján kötjük meg a bérleti szerződéseket.

Végezetül engedjék meg, hogy újra köszönetet mondjak mindazoknak, akik az elmúlt évben segítettek községünk fejlődését, ugyanakkor kérem Önöket, segítsenek az idén is. Közösen sikeresebbek leszünk, hiszen a régi mondás szerint „ha jól nem tehetsz, rosszat se cselekedj!”. Ez

ugyanis hosszú távon mindnyájunknak ártana, mivel a község fejlődése nem csak a polgármester és a községi tanács, hanem községünk minden lakójának büszkesége. A szerkesztőbizottság nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik segítettek lapunk e számának elkészítésében, és kérem Önöket, a jövőben is készítsük e lapot közösen.

Ludvik ORBAN
Polgármester

POROČILO ZA LETO 2004 IN PRVO TROMESEČJE 2005

V letu 2004 je občinski svet občine Hodoš imel šest rednih sej in eno izredno sejo. Na teh sejah so sprejeli razne Odloke in Sklepe:

- Odlok o Zaključnem računu za leto 2003
- Osnutek Proračuna za leto 2004
- Odlok Proračuna za leto 2004
- Sklep prispevka občanov za vodovod
- Sprejem pogodbe o ustanovitvi javnega zavoda
- Pravilnik o finančnih intervencijah programa za proizvodnjo hrane za leto 2004, 2005 in 2006
- Sklep za povišanje ekonomske cene VVE Hodoš za 5 %
- Sklep za podelitev občinskih priznanj
- sprejem pogodbe za priključitev na javno vodovodno omrežje v občini Hodoš
- sprememba Odloka 6. člena za priključitev na javno vodovodno omrežje v občini Hodoš za pravne osebe
- Sklep za CERO Puconci
- Sklep za najem zemljišča
- Sklep o dvigu cen ravnanja z odpadki
- Odlok rebalans proračuna za leto 2004
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o taksah za priključitev na javno vodovodno omrežje v občini Hodoš
- Sklep o izgradnji hišnih jaškov
- Sklep o predstavnikih v Svet zavoda Krpliva
- Sklep republiškega projekta za nakup knjižničnega gradiva
- Sklep o ceni vode 70,00 SIT
- Sklep, da se naredijo zunanji PVC jaški za hišni vodovodni priključek
- Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila stavbnega zemljišča
- Sklep, k pristopu skupni izgradnji vodovodnega sistema Pomurja
- Zaključni račun za leto 2004
- Sklep za ustanovitev strelske družine

Dela so potekala po načrtih: začeli smo s spomladanskim čiščenjem in urejanjem okolice, ki je bilo lani še posebej pomembno, saj smo se pripravljali na osrednjo prireditve ob vstopu v EU. Naše prireditve v okviru občinskega praznika pa so se začele že s 25. junijem, z otvoritvijo razstave kmetijskih orodij na Krplivniku. 10. julija, je potekalo prijateljsko srečanje na meji z odkritjem spominske plošče ob sočasnem vstopu RS in RM v Evropsko unijo. V petek, 16. julija, je bila v dvorani kulturnega doma slavnostna seja. Naslednji dan v soboto smo odprli EKO - objekt na Krplivniku ter ga ob množici zbranih gostov predali svojemu namenu. Ta objekt ali

ekosocialna kmetija služi za sprejemanje obiskovalcev, ki želijo pobegniti od mestnega vrveža in prehitrega tempa življenja, si oddahniti in nabrati novih življenjskih moči. Popoldan smo nadaljevali na Hodošu in sicer praznovanje 20. obletnice delovanja Nogometnega kluba Hodoš. V nedeljo je sledilo V. odprto gasilsko tekmovanje na Krplivniku. Prijetna okolica je tudi tokrat privabila lepo število tekmovalcev. V okviru občinskega praznika in ob obletnici gasilstva na Hodošu so v petek 23. julija gasilci položili vence v spomin na pokojne gasilce ter opravili svečano sejo. Osrednja prireditev ob 110. obletnici PGD Hodoš je bila v soboto, 24. julija pred kulturnim domom, kjer so podelili tudi priznanja. 15. avgusta je bilo tradicionalno srečanje družin, katerega se iz leta v leto udeležuje vedno več ljudi. Tudi letos je bil organiziran kviz in zabava ter postrežba z madžarskimi jedmi. Poletna dela smo zaključili s čezmejn timer projektom Z vidro do čistejših voda, ki ga je s sredstvi skupnega sklada za male projekte v okviru programa PHARE CBC Slovenija/Madžarska podprla Evropska unija.

Končno smo uspeli tako daleč in pridobili del nepovratnih sredstev za izgradnjo vodovodnega omrežja. Takoj, ko smo pridobili soglasje od Ministrstva za finance, smo objavili javni razpis. Razpisno dokumentacijo je dvignilo osem ponudnikov, ponudbe pa so oddali le trije. Kot najugodnejšega ponudnika smo izbrali Ivana Horvata, s.p.. Čez leto je bilo zaposlenih sedem javnih delavcev, čez zimo so ostali štirje, ostalim je pretekla pogodba z dnem 31.10.2004. Javni delavci so največ dela vložili v ureditev ceste, delali so tudi ograje na pokopališču Krplivnik in Domaföld. Vsekakor pa so skrbeli za redno vzdrževanje občinskih objektov, vzdrževanje zelenic ter urejanje okolice.

Kot vsako leto, smo tudi lani organizirali 26. novembra skupno sejo občinskega sveta in predstavnikov društev z lokalno samoupravo iz Bajánsenya. Na seji so analizirali skupne prireditve iz leta 2004 ter usklajevali organiziranje skupnih prireditev v letu 2005.

V letošnjem letu je občinski svet občine Hodoš imel že dve seji, na katerih so sprejeli naslednje:

- sprejem Zaključnega računa za leto 2004,
- sprejem dviga cen ravnanja z odpadki,
- sprejem predloga Proračuna za leto 2005,
- sprejem predloga vzdrževanja občinskih cest

25. februarja 2005 je na občini Hodoš potekal razgovor glede obmejne problematike. Usklajevali so bodoče cestne prehode med RM in RS ter se pogovorili tudi o skupnih interesih na Mejni železniški postaji Hodoš. Sprejeli so naslednje sklepe:

- da se na mejnem prehodu Martinje, poveča možnost odprtja delovnega časa na 24 ur,
- na mejnem prehodu Hodoš se naj prouči možnost prestopa tovarnega prometa do 20 t,
- župani obmejnih občin naj se medsebojno dogovorijo in uskladijo cestne povezave in določijo stičišče mejnega kamna,
- naj se dovoli prestop meje s traktorji in kmetijskimi stroji na vseh obstoječih mejnih prehodih z RM, (Hodoš, Prosenjakovci, Čepinci in Martinje),
- med Slovenijo in Madžarsko bi bilo potrebno skleniti poseben sporazum za prodajo kart na mejni postaji Hodoš, tako kot imajo med R Slovaško in R Madžarsko,

- naj se skliče delovni sestanek med predstavniki SŽ in MÁV, na katerem bi bili prisotni tudi predstavniki zaštite in reševanja,

- naj se prouči možnost prehoda potniških vlakov MÁV do postaje Murska Sobota.

Na marčevski seji OS je bilo podano poročilo oziroma ocena o varnosti za območje Hodoš s strani policijskega oddelka Gornji Petrovci in PMP Hodoš.

Vodja občinske uprave

Lidija SEVER

BESZÁMOLÓ - 2004 ÉS 2005 ELSŐ NEGyedÉVE

Hodos Község Községi Tanácsa a 2004-es évben hat rendes, és egy rendkívüli ülést tartott. Az üléseken a Tanács az alábbi Szabályrendeleteket és Határozatokat fogadta el:

- szabályrendelet a 2003-as évi zárszámadásról
- a 2004-es évi költségvetés tervezete
- szabályrendelet a 2004-es évi költségvetésről
- határozat a vízvezeték-építési lakossági hozzájárulásról
- szerződés a közintézet megalapításáról
- szabályzat a 2004, 2005 és 2006-os évi élelmiszertermelési programok támogatásáról
- határozat a hodosi óvoda ellátási árának 5 százalékos emeléséről
- határozat a községi elismerések odaítéléséről
- szerződés a vízvezeték-hálózathoz való csatlakozásról Hodos Községben
- a Hodos Község vízvezeték-hálózatához való csatlakozásról szóló Szabályrendelet 6. cikkelyének módosítása – a jogi személyekre vonatkozóan
- határozat a puconci CERO ügyében
- határozat a telekbérlésről
- határozat a hulladékkezelési díj emeléséről
- szabályrendelet a 2004-es évi pótköltségvetésről
- szabályrendelet a Hodos Község nyilvános vízvezeték-hálózatához való csatlakozási illetékről szóló Szabályrendelet módosításáról és kiegészítéséről
- határozat az egyéni vízóráknak kiépítéséről
- határozat a Krpliva intézet tanácsába való kinevezésekről
- határozat a könyvtári állomány bővítésével kapcsolatos köztársasági projektről
- határozat a 70,00 SIT vízdíjról
- határozat a külső PVC vízóráknak telepítéséről
- határozat a telekadó kiszámításához szükséges pontértékről
- határozat a muravidéki vízvezeték-rendszer közös kiépítéséhez való csatlakozásról
- 2004-es évi zárszámadás
- határozat a céllövő egyesület megalapításáról

A munkák a tervek szerint valósultak meg: tavaly különösen fontos volt a tavaszi nagytakarítás és környezetrendezés, hiszen az európai uniós csatlakozás központi rendezvényére készültünk. Június 25-én, a mezőgazdasági szerszámok kapornaki kiállításával

kezdődött a községi ünnep rendezvénysorozata. Július 10-én baráti találkozót szerveztünk a határon, és lelepleztük a Szlovén és a Magyar Köztársaság közös európai uniós csatlakozása tiszteletére állított emléktáblát. Július 16-án, pénteken a kultúrház termében ünnepi díszülés volt, másnap pedig átadtuk rendeltetésének a kapornaki öko-gazdaságot. A létesítmény, illetve öko-szociális gazdaság olyan vendégeket vár, akik a városi zajtól és a rohanó életmódtól kívánnak elszakadni, hiszen itt megpihenhetnek, és életerővel tölthetnek fel. Aznap délután Hodoson folytattuk az ünneplést, és pedig a hodosi labdarúgó egyesület fennállásának 20. évfordulóját ünnepeltük. Ezt követte vasárnap, Kapornakon az V. Tűzoltóverseny. A kellemes környezet ez alkalommal is számos versenyzőt vonzott. A községi ünnep és a hodosi tűzoltóság jubileuma kapcsán, július 23-án a tűzoltók koszorút helyeztek el elhunyt bajtársaik emlékére, majd díszülést tartottak. A Hodosi Önkéntes Tűzoltóegylet fennállásának 110. évfordulója kapcsán a kultúrház előtt volt a központi rendezvény, amelyen kiosztották az elismeréseket is. Évről évre több résztvevője van az augusztus 15-ei hagyományos rendezvénynek, a Családok találkozójának. Persze, most is volt tudásfelmérő és szórakoztató műsor, és nem maradtak el a jellegzetes magyar ételek sem.

A nyári munkát a határon átnyúló, a Vidrával a tisztább vizekért projekttel zártuk, amelynek megvalósítását a szlovén-magyar PHARE CBC kisprojekt alapok által az Európai Unió támogatta.

Végre sikerült vissza nem térítendő támogatást is szerezni a vízvezeték-hálózat kiépítéséhez. Mihelyt megérkezett a pénzügyminisztériumi jóváhagyás, közzétettük a pályázatot. A pályázati anyagot nyolc érdeklődő vette fel, közülük azonban mindössze hárman pályáztak. A legkedvezőbb ajánlatot Ivan Horvat vállalkozótól kaptuk, így őt bízuk meg a munkálatokkal.

A közhasznú munkák keretén belül évközben heten dolgoztak, télre már csak négyen maradtak, mivel a többiek szerződése 2004. október 31-én lejárt. A közhasznú munkákban részt vevőkkel legtöbbször az utakon, valamint a kapornaki és a domaföldi temetőkerítésen dolgoztunk. Mindenképpen sokat tettek a községi létesítmények fenntartásában, a zöldterületek és a környezet rendezésében.

November 26-án megszerveztük a községi tanács, az egyesületek képviselői, valamint a bajánsényei önkormányzati közgyűlés hagyományos együttes ülését, amelyen elemeztük a 2004-es évi rendezvényeket, és egyeztetjük a 2005-ös évi közös rendezvények naptárát. Hodos Község Községi Tanácsa az idén már két ülést tartott, és az alábbi kérdésekkel foglalkozott:

- a 2004-es évi zárszámadás elfogadása
- a hulladékkezelési díj emelése
- a 2005-ös évi költségvetési javaslat elfogadása
- a községi utak karbantartási tervének elfogadása

A határ menti térség problémáiról szólt a 2005. február 25-ei találkozó, amelynek résztvevői a Szlovénia és a Magyarország közötti, jövőbeni közúti átkelőkről egyeztetettek, valamint szóltak a hodosi vasúti határállomással kapcsolatos közös érdekekről is.

A találkozón a következőkben állapodtak meg:

- mérlegelni kell a martinjei határátkelő 24 órás nyitva tartásának lehetőségét,
- mérlegelni kell annak lehetőségét, hogy a hodosi határátkelőn 20 tonna tehersúlyig engedélyezzék a teherforgalmat,
- a határ menti önkormányzatok polgármesterei egyeztessenek a közúti kapcsolatokról, és egyezzenek meg ezek találkozási pontjaiban,
- minden határátkelőn (Hodos, Pártosfalva, Čepinci és Martinje) lehetővé kell tenni a traktorok és a mezőgazdasági gépek átkelését,
- Szlovénia és Magyarország között hasonló egyezményt kellene megkötni, mint amilyen már hatályos Szlovákia és Magyarország között, és amely lehetővé teszi a hodosi vasúti határállomáson a belföldi menetjegyek árusítását,
- össze kell hívni a szlovén és a magyar vasutak képviselőinek munkaértekezletét, és erre meghívni a mentési és védelmi szolgálatok képviselőit is,
- meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy a MÁV személyvonatok a muraszombati állomásig közlekedjenek.

A Községi Tanács márciusi ülésén a Gornji Petrovci rendőrállomás és a hodosi határrendészet képviselői beszámoltak a térség biztonsági helyzetéről.

Lidija SEVER
a községi hivatal vezetője

Folytani kell a munkát ...

Tisztelt olvasók, most mint a hodosi „ŐRSÉG” művelődési egyesület elnöke fordulok önökhöz. Mindanyuknak ismert, hogy egyesületünkben az elnöki posztra mandátum lejártá előtti választást kellett megszervezni. Az említett esemény, az egyesület évi közgyűlésén, 2005. február 6 - án lett lebonyolítva. Ezen a gyűlésen ért az a tisztelet, hogy a mandátum végéig a jelenlévő tagok többje szerint legyen az egyesület élén. A titkári posztra Abraham Brigita lett megválasztva. Ő és saját nevemben köszönet a megbízásért.

Az egyesületünkben már Icu testi távozását után, nagyon nagy üresség, bánat, hiány, mitnemtehetőség van jelen. Egyszerűen nélkülözhetetlen számunkra. De amint fülünkben csöngnek tervező, messzelátó szavai, kérései és kívánságai, nem maradhatunk tétlen. Folytatnunk kell a munkát, hisz ő csakis ezt szeretné és csakis ezt kérne, ha még körünkben lehetne. A folytatáshoz megalapozott mindent, csak akarat és jókedv kell. Lelkileg érezzük, hogy itt van, hogy bízdit bennünket a munkához és súgja mindannyiunknak, hogy továbbá is segíteni fog. Köszönjük neki odaadó, önfeláldozó munkáját, kedves buzdító szavait, pacsirtadalos és mulató jókedvét és minden percét, amit közöttünk és velünk töltött. Örökre itt fog lenni közöttünk.

Továbbá engedjék meg, hogy röviden beszámoljak eddigi munkánkról.

A február hatodikai közgyűlésen sok tagunk megtisztelt jelenlétével. Nagyon sok fiatal volt jelen. Jelenlétével megtisztelt bennünket községünk polgármestere, Orbán Lajos úr, a községi egyesületek képviselői és a Művelődési Intézet képviselője – egyesületek közti koordinátora, Bacsí Zsuzsi is.

A közgyűlésen meghallgattuk a megszokott beszámolókat. Az egyesület 2003- as és 2004 – es munkájáról és pénzügyi dolgairól, Šeruga Anna az egyesület alelnöke számolt be. Bočkorec Dušan a felügyelő bizottság véleményéről, Totić Rozalija pedig a könyvtár és az idegenforgalom két évi tevékenységét mutatta be. Továbbá a beszámolók lettek megvitatva. Majd a választást hajtottuk végre, amely titkos formában lett lebonyolítva. Folytatódott a tervezés. Határozatok lettek elfogadva, hogy:

~ Anduska Jánosné vezetésével, továbbá is gyakorolni fog az énekkar

~ Peilschmidt Mária és Orbán Szidi vezetésével, folytatja a munkáját a hímszakkör

~ az eddig megtervezett rendezvényeket megőrizve és

~ meghívásoknak, szerepléseknek eleget téve

~ rendezvények megszervezésével

~ a Művelődési Intézettel közreműködve

~ községünk és nemzeti tanácsunk vezetősége, és más egyesületekkel karöltve folytatjuk munkánkat.

Tervezés után Gál Ottó tagunk és községünk Nemzeti Öngazgatási Községe elnöke, Orbán Lajos polgármester úr távirányítós bemutatása közben, ismertette a függöny beszerzéséhez kapcsolódó tudnivalókat.

A közgyűlés szórakozás és szerény megvendégléssel végződött.

Februárban és márciusban gyakorolt az énekkar és folytatta munkáját a hímszakkör, amely néhány taggal bővült.

Március 5 – én tagjainkkal részt vettünk és besegítettünk a „Hodos és Kapornak története” című könyv helybeli bemutatásán. Sok sok helybeli szakított időt arra, hogy a szerkesztők és megtervezők szájából haljanak információt, az első rólunk és öseinkről szóló könyv keletkezéséről és tartalmáról. Ugy gondolom, hogy minden jelenlévő számára felejthetetlen pillanatok, kommentárok és elményeknek lehettünk tanui.

Március 12-én, este pedig részt vettünk a hodosi község ünnepi megemlékezésén, az 1848 – as eseményekre. A rendezvényt énekkarunk a himnuszokkal nyitotta meg. Következett Gál Ottó, Hodos Község magyar Öngazgatási Községe élnekének ünnepi beszédje. Majd a kis óvodások és iskolások, szavalók, Dobronaki Nótázók, énekkarunk és a sárvári Néptáncőr a Lenvirág együttes kíséretében léptek fel. Az ünnepély, a kultúrothonnal átellenben lévő kopjafánál, koszorúzással végződött. Ezután a szereplők és a meghívott vendégek fogadásban részesültek. Remélem, hogy vendégeink és a szereplők is elégedetten távozhattak el tőlünk, hisz egy szép műsor és telt ház szemtanúi lehettünk mindanyian.

„ŐRSÉG” Művelődés egyesület elnöke
Totić Rozalija

V nove izzive in pričakovanja

Po uspešni končani jesenski sezoni, se v našem klubu pripravljamo na spomladansko sezono, ki je za klub izrednega pomena, saj so cilji postavljeni in po naših ocenah tudi realni. To pa je obstanek v 1. medobčinski ligi. Trenutno so pogoji ugodni, saj je članska ekipa na koncu jesenskega dela na 7. mestu, obstanek pa zagotavlja že osvojeno 10. mesto. Izjemen uspeh so dosegli mladinci z osvojenim 5. mestom jesenskega dela in z lepimi izgleidi za napredovanje še za kakšno mesto višje. Vsi ti cilji so pa lahko uresničljivi samo z marljivim delom in pripravi. Tudi po občnem zboru, ki smo ga izvedli 05.02.2005 smo mnenja, da je podpora velika s strani privržencev, saj smo lahko slišali, da so bili prostovoljni prispevki ob delitvi koledarjev veliki in se tudi ob tej priložnosti pristrčno zahvaljujemo vsem, ki ste na ta način izrazili podporo. V zimskem času so naši fantje ob pomoči nekaterih ostalih prijateljev iz drugih klubov igrali na malo nogometnem turnirju v Szentgothardu in dosegli odlične rezultate, saj so zasedli 3. mesto, kar je v zgodovini kluba in obiska tega turnirja največji dosednji uspeh. Obenem je ta turnir v neki meri služil že kot predpriprava na spomladanski del prvenstva. Uradne priprave, kakor sta poročala oba trenerja članske in mladinske ekipe na občnem zboru, so se začele 15. februarja 2005. Mladinska ekipa se je pripravam pridružila en teden pozneje. Ekipa je ostala v isti sestavi, razen, da je k mladinski ekipi pristopil igralec iz Madžarske iz vasi Bajánsenye, Mihály Gábor in k članski ekipi bivši igralec NK Križevac, Boris Lainšček. Treniramo dvakrat tedensko in na koncu tedna odigramo kako pripravljamo tekmo. Zaradi neprimernih vremenskih razmer, smo dvakrat trenirali v telovadnici OŠ Šalovci, v glavnem pa na odprtem, kjer so si fantje nabirali novih moči za nove izzive. Treninki so bili v času počitnic kar lepo obiskovani, manj obiskovani so pa med tednom, ko so fantje v šolah in na delovnih mestih. Zato pa so bili treninki nekoliko intenzivnejši takrat, ko se je zbrala popolna družina. Razumevanje med igralci je veliko in prisoten je prijateljski duh med igralci, kar nam v vodstvu vliva še dodatna upanja k uresničitvi ciljev. Do danes smo odigrali tri prijateljska srečanja, od katerih smo vsa srečanja odigrali v kombinirani sestavi članov in mladincev. V glavnem so začeli pripravljamo tekmo člani, nato pa še nekako drugo tretjino regularnega dela zaključevali igralci mladinskega pogona. Odigrali smo naslednje pripravljalne tekme:

Slovenska Vas (Madžarska) : NK Hodoš 2:3 (1:2)
Strelci za Hodoš: Albert T.(1), Toth A.(1), Črnko S.(1)
NK Motvarjevci : NK Hodoš 1:1 (0:0)
Strelci za Hodoš: Žlebič M.(1)
ATUS Gleisdorf (Avstrija) : NK Hodoš 2:4 (0:3)

Strelci za Hodoš: Črnko S.(1), Zsoldos A.(1), Albert T.(2)
Z učinkom članske ekipe na pripravljalnih tekmah smo v klubu zadovoljni, kakor tudi z učinkom mladinske ekipe, ki se je enakopravno kosala s članskimi ekipami zgoraj navedenih klubov.

Sezona se začne 02.04.2005 in bo NK Hodoš kot gost igral v Puconcih proti ekipi KEME iz Puconec. Do takrat imamo še v načrtih opraviti nekaj treningov in pripravljalnih tekem s člansko kakor tudi z mladinsko ekipo, nato pa hkrati v nova pričakovanja, nove izzive in v nov športni boj za barve in čast našega kluba in vseh Vas, ki ste na naši strani.

S športnimi pozdravi, UO NK Hodoš

A falusi gyermekkortól - a Nótaszínházig

Négy-öt éves lehettem, amikor először találkoztam a népdallal és a nótával (mert ugyebár mi gyerekek nem tudtuk, hogy a kettő között mi a különbség) azóta kísér utamon, azóta élek vele és a nóta él velem bárhol is jártam a nagyvilágban. Éltem az északi sarkkör fölött a lappok között; tanítottam, test neveltem gyerekeiket. Visszahallottam az általam vitt dalt Amerikában, sőt Kossuth mellszobrának avatásán a Capitoliumban is. De vissza a gyermekkorhoz. Ha örömről volt daloltunk, ha bánat érte lelkünket, nótáztunk, ha egyedül voltam, dúdoltam-daloltam, elmerengtem a nóták csodálatos világában. Néha (sőt majd minden este) csapatokba "verődtünk" és úgy nótáztunk: végigmentünk az akácok övezte, kavicsos főutcán és mondtuk a nótát az alvagtól a felvégig és vissza. De ennek is rendje és módja volt: legelől mentek a nagy legények, úgy 18 éven felül, utánuk következtek a kislegények 14 felett és mi kisebbek mögöttük "mehettünk" 10-15 méterrel. Nem kellett senkit sem hívni: amikor "lelent a nap a maga járásában", már gyülekezett a "csapat" és a zsuppfedeles házikók ablakaiban - úgy elbújva - megjelentek a lányok. Néhol meg-megállt a legénysereg, mivel valakinek igencsak oka volt rá. Ha valamilyen esemény volt a faluban, a "dalárda egyesület" tagjai adták a kedvélváltót, tartott is reggelig. Igaz, cigányból csak kettő-három jutott, de azért szót a nóta. A mi cigányaink este húzták a nótát, nappal meg dolgoztak: az egyik kovács volt, a másik kavicsbányász, a harmadik meg olyan mindenese. (Ha valaki arrafelé jár, nézze meg házaikat, talán az övék a legszebb. A "faluk ott fekszik a régi határszélen" Szlovénia és Magyarország között, a túloldalon. Most Hodosnak, korábban Őrihodosnak hívták, mivel az Őrség szerves része.) A falu mindössze 3-400 lelket számolt, de azért volt önkéntes tűzoltó-egylete, kultúregylete, labdarúgó csapata és nőegylete, saját alsó és felső tagozatos iskolája, evangélikus temploma, két kocsmája (az egyik a nagyapámé volt, aki azt is tudta, hogy a szőlőben melyik tőkének hány fürt szőlő van), s tanító-és paplakja, postája, vasútállomása, továbbá asztalos, kovács, szabó, ács, kőműves és ki tudná felsorolni a többi iparosát. A falu őrzését is magunk láttuk el: naponta kijelölték az ügyeletes lőfogatot (mely tűz esetén a tűzoltó kocsit volt hivatva a helyszínre húzni), "bakter", vagy ahogy mifelénk mondták "sztrázsa" (magyarul: őr) járta napnyugtától-napkelteig a falut és mindenre, mindenkire vigyázott. "Sztrázsabot"-ja volt, melyet a szolgálat után továbbadott a szomszédnak, ezzel is jelezve, hogy azon időtől fogva ott az őrzés felelőssége. A falu életében a legjelentősebb események a következők voltak: szüreti bál, színjátszás, kirakodó vásár, tollfosztás, tökmagköpesztés (amikor a magot a héjától megtisztítják, hogy olajat préseljenek belőle), labdarúgó mérkőzés (de sok cipőnk "bánta", merthogy focipipőnk nem volt), tűzoltó-szemle, gyakorlat és verseny, templomba járás (oda néha felváltva jártunk a bátyámmal, mert csak egy pár cipőnk volt!), szüret és aratás. Szász Károly írja a "Magyar zene" Című versében: "Négy kis húrból ennyi érzés, nem is tudom: hogy fér meg". Én meg sokszor elgondolkozom, hogy nem is tudom, hogy egy ilyen kis faluban ennyi minden hogyan is létezhetett, és hogyan is történhetett. Talán túl egyszerű a válasz: az emberek abban az időben tisztelték és becsülték, szerették és vigyázták egymást. Érzelmeket nótában hordták és ki-kidalolták magukból, no meg a többiekéből: "Akácok út, ha végig megyek rajtad én"...

A falusi gyermekkortól a nótaszínházig

Öt-hat éves koromban már komoly munkát bíztak rám: a család két tehenét kellett legeltetni tavasztól-őszig. Mivel ab-

ban az időben is nagy híja volt falun a munkának, a lányok és fiatalasszonyok külföldön kerestek munkát, (főleg szolgálólányok voltak). Így került édesanyám is Franciaországba szolgálnak egy gazdag családhoz. Hétéves voltam akkor. Édesapám nappal a farönköket fuvarozta, éjszakánként meg a rákokat szedte-fogta a Kerka és a Dolinci patakokban. Jól fizettek érte, egy-egy jobb éjszaka akár annyit is keresett a rákfogással, mint egy heti fafuvarozással.

Nagyon keserves volt a megélhetés. Beíratk a falu egyetlen általános iskolájába, ahol a falu egyetlen tanítója próbálta velünk elsajátíttatni a betűvetést és a számolást. Az evangélikus lelkész meg minden jó és értékes emberi dologra megtanította nemcsak a falu fiatalságát, hanem felnőtt lakóját is. Mivel a legközelebbi orvos 30 km-re volt, így ezt a "munkát" is ő látta el. A tanítót Torkos Gyulának, a lelkészt Heimmer Gézáknak hívták. Ők ketten, no meg a szatócs-zsidó, Preisz Kálmán (aki nagyon rendes, jólelkű ember volt, őt is elhurcolták, soha nem tért vissza) jelentették életünkben a mindennapi "eseményt", jóban és rosszban. Visszaemlékezem, hogy énekelni is ők tanítottak. Szólt is a nóta este a csendben és nappal munkaközben. Mert dalolni az embernek mindig volt kedve. Arról sem feledkeztem meg, hogy amikor ősszel a határban - a tehenekkel a mezsgyét kellett lelegeltetni (mert ott is nőtt fű), és mint a golya hol az egyik, hol a másik lábamra álltam. A dér csípte a talpamat és nehéz volt elviselni. Mindig vártam, hogy mikor teszi dolgát valamelyik tehén, mert akkor abba (a szarba) beleálltam és legalább tíz percig nem fázott a lábam. Máskor meg rongyot tekertem rá, de abból is híján volt, mert az ember akkor mindent el- és felhasznál. (A rongyból például nagymamám szőnyeget szőtt télen, amikor a határban már nem volt munka.) Édesapám - ha néha ideje engedte - elment a szomszédba Kalmárekhez és ott hallgatta a rádiót, mert akkor a faluban csak az az egy volt. Később tudtam felfogni, hogy akkor az milyen nagy kincs volt: a világot hozta a kis falunkba. Volt is mit hallgatni. 1936-37-től mozgolódott a világ. Trianon - annak idején - a mi kis falunkat is a túloldalra szakította, pedig mindössze ötszáz méterre volt az anyaországtól. A kevéske földünket is kettészelte a határ, melynek egyik oldalán szerb, a másik oldalán magyar határőrök járkáltak. A határ mellett lakók jól tudták, hogy a lerakott határkövek nem tudják egymástól elválasztani őket. Jöttek-mentek ők: ki az úton, ki az erdőben. Az úton kis szatyorral, az erdőben dohánnyal, itallal meg rakott nagy zsákokkal. Valamiből a határhoz szorított embereknek is meg kellett élni, mert a föld keveset adott. Olyannyira keveset, hogy amikor a tehén vontatta eke megforgatta a "földet", nekünk gyerekeknek az volt a dolgunk, hogy a nagyobb köveket, kavicsokat kiszedjük a földből, majd a szántás végébe hordjuk. Az sem veszett kárba: szekérre raktuk és ráhordtuk az útra, hogy esős időben a szekér ne süllyedjen a kerékagyig, mert a két szerencsétlen tehén - meg a 4-5 ember - bizony nehezen tudta a sárból kimozdítani. Úgy emlékszem, hogy amióta jártam, a családban nekem is meg volt mindig a megfelelő "funkcióm", tennivalóm. A játékra csak a hétvégeken jutott idő, igaz akkor is úgy, hogy sokszor a felnőttek is velünk játszottak. Mi kisebbek, mint a nótázásnál - megint csak a hátsó sorba kerülünk. Összegyűltek a felvégi és az alvégi legények, vették a fűrészt és egy nagy gömbfából - melynek átmérője úgy 20-25 cm lehetett levágtak egy 3-5 cm-es szeletet. Ez volt a karika és vasárnap ebéd után - amikor az idősebbje kiült a ház elé a padra, vagy a székre, a lányok meg felöltöztek szép ruhájukba - jött a vetélkedő. A kis falu közepén összeállt a két

csapat, mindenki kezében egy megfelelő dorong (bot), elhelyezkedtünk egymástól úgy 20-30 méterre és kezdődött a "karikázás". A játék abból állt, hogy a legjobb dobó elgurította a karikát az ellenfél irányába és nekik (egy-egy csapat 20-30 főből is állt!) azt a botokkal, vagy lábbal meg kellett állítani. Ahol a karika elfeküdt, onnan dobhatták (guríthatták) ők vissza. Így szorította egyik csapat a másikat ide-oda, sokszor a szomszéd falu határáig (tovább nem volt szabad!). A játék végén azután a vásártéren összejöttünk, előkerült egy cigány is és napestig szót a nótá: a hodosi fenyves erdő aljában, Oda van a kicsi tanyám csinálva " Így lett a miénk is Máramaros, Mecsek, Szeged (ahol még fenyves erdő sem volt), Zemlén és ki tudná felsorolni azt a sok-sok helyet, ahol ezt a nótát (és más nótákat) mindenki a sajátjának érezte. Ez is a nóta egyik nagy varázsa volt: összetartani az embereket, tisztelni egymást. Az idősebbje a negyvenes évek felé nagy lázban égett. Mi gyerekek - akkor - keveset értettünk belőle. Csak annyit: itt valami nagydolog készül. Édesapám is nagyon-nagyon várta azt a bizonyos napot, amikor nem kell többé térdig vízben járva rákot fogni, eladni, hogy megéljünk. Más lett a vége. Harminchét éves volt. A hideg vízben megfázott, tüdőgyulladást kapott és ágyának kényszerült. (Akkor a penicillin még ismeretlen volt.) Állott, vizes ruhás borogatás, a fenyves erdőben sétálás, a friss levegő jelenthetett csak reményt. Naponta én kísértem ki a fenyvesbe, ahol csodálatosan tiszta és gyanta szagot árasztó levegőt szívatott magába. Utunk mindig a temető mellett vezetett el, a szélén egy mély árok volt, mely csak nagy esőzések idején telt meg vízzel. Ott mindig megálltunk. Talán ő tudta, hogy a legközelebbi útja már végleg idevezet. Az egyik reggel tízévesen arra lettem figyelmes, hogy édesapám kiabál: "Segítség, ég a ház!". Egyedül voltam otthon, szaladtam a tisztelendő úrhoz és a mezőre, mindenkit hívtam. Már késő volt. „A ház leégett!”. Azt a nagyon várt nagy napot már nem élhette meg. Akkor, sajnos egy tüdőgyulladás, két-három hónap alatt "elvitte" az embert. Nekünk megint csak a nóta maradt: "Ha kimegyek a temető mély árkához..." A tél után kitavaszkodott, az emberek meg tették dolgukat. 1941 április 16-án az egész falu ünneplőbe öltözött. Az alsó végen, az Avasék házában csodálatos díszkaput ácsoltak az emberek, szinte órák alatt (így dukált minden díszes vendégnek, hát még a legdíszesebbnek!). Aztán nótát hallottunk, de Dolinc felől, a falu másik oldaláról, a felsővégről. Volt is nagy rohanás. A kicsi falu apraja-nagyja szaladt arrafelé, ahonnan az ismert dalfoszlányokat hozta a szél. Egy szakasz igazi magyar katona "fújta" a nótát, jöttek, masíroztak, nótáztak. Addigra már a falu is kitett legalább három szakaszt, előkerült a több mint húsz évig rejtgetett nemzeti színű zászló is. De hát a díszkapu! Seba. A bevonuló katonák végigmentek a falun, majd az alsóvéget a mezőkön megkerülve, a díszkapun át újra bevonultak a faluba. (A mi igyekezetünk, a munkánk öröme sem vészett "kárbá") Magyarország lettünk. Ez is életünk része volt, akik nem éltek még akkor, tudjanak róla. Közírta: az aktualitás miatt: Édesanyám 1941-ben Franciaországból hazajött, Szombathelyen elvégezte a "Bábaképzőt", bábaasszony (szülésznő) lett. A falunkban és környékén nagyon sok - ma is élő - emberkét segített a világra. Kezei között senki sem halt meg. Őt viszont - mily véletlen - 37 éves korában (édesapám is ennyi idős volt, amikor meghalt) 1945 március 29-én este 11 órakor egy szovjet "rata" repülőgép bombája megölte. Ő is, mint a Don-kanyarban megfagyottak, a börtönökben megöltek, a bombák által elpusztítottak, a fogoly táborokban halára kínzottak, a krematóriumokban elégették, - mind-mind az esztelen világháború hősei voltak. Holokausztok! Édesapám után járó jussomat (örökségemet) a Szombathelyi Árvászéknél

helyezték el 1942-ben. A háború "elvitte"! Most éltem alkonyán én, és a hozzám hasonló százazrek kitől, kiktől kérjék számon a múltjukat, szenvedéseiket? Ez nem "MAGYAR HOLOCAUST"? De igen! Ezért gyűjtök gyertyát 1995. május 8-án, este 7 órakor a budapesti Hősök terén. Édesanyám, és közel az egymillió embertársam emlékére.) Ott hagytam abba, hogy megérkeztek a magyar katonák. Két csendő a szomszéd faluból egy darabig még maradtak, a katonák meg mentek Muraszombat felé. Gyalog, nótázva. Április derekán, Szent György nap előtt készültünk a tavaszi munkákra, jó termést ígért az esztendő, mert a varjú már el tudott bújni a vetésben. Sőt! Egy-két hónap és már is a nyár közepébe csöppentünk. A szakmásabbja már verte a kaszát, mert ha eljő Péter-Pál napja, meg ha az Isten is úgy akarja, akkor az agyagos, kavicsos földből kinőtt száron talán lesz annyi szem, hogy a madaraknak is jut, meg nekünk is kenyérre. (Igaz nagybátyám az Endre nem szívelte a madarakat, főleg a seregélyeket, mert azok sok kárt tettek a szőlőben is). A kukoricát mindig úgy vetettük, hogy annak közepében elférjen a "házi kert" is, ahol megterem a paprika, paradicsom, uborka, saláta. A tökök is ott termesztettük (a nótát is mondtuk: „Kukorica, tök...” - de azt csak este, mert akkor dőcögünk hazafelé). Mint pajkos gyerekek mindig "elloptunk" egy-egy tököt, a tetején "kalapot" vágtunk rajta, a belét kiszedtük, odaadtuk az állatoknak, mi meg szemet, orrot varázsoltunk a szerzeményre. Belülről piros átlátszó papírt is tapasztottunk a lyukakra, majd gyertyát tettünk bele. Este a sötétben meglestük a Mária-nénit, amikor a szomszédolásból hazafelé tartott és gyertyát gyűjtve a tökébe, útjába állítottuk. Hogy miért volt a nagy sikoltozás, azt a mai napig sem tudom, illetve csak sejtem: nekünk akart örömet szerezni, hogy ő bíz' nagyon megijed! Mi fiatalok meg elkezdtük mondani a nótát: "Ki tanyája ez a nyárfás". Eljött az aratás ideje. A rokonság összegyülekezett és beosztották, hogy kinek mikor vágják a gabonáját. Sok-sok szorgos kéz kellett a munkához, mert akkor még csak kézi erő létezett. Igaz nem voltak nagy táblák, kevés volt a föld, még kevesebb a művelhető. Vigyázni kellett, hogy minden szem megmaradjon. Nagy melegben nem is arattunk, akkor volt a pihenő a jó hűvös aludtettel. Nekem, mint gyerekeknek a kéveköltözés jutott. De nem ám zsinórral, mint manapság! Magából a gabonából kellett fonnai a "kötelet". Csak egy kis glottnadrág volt rajtunk, rajtam is. Alul a már levágott gabona maradványa a tarló "bőkdöste" a talpamat, felül meg szárából font "kötél" csipdeste a hónomaját. Akkor és ott azonban nem is figyeltünk rá. Szinte nótáütemre ment az aratás. A nap befejeztével összehordtuk a kévéket, "keresztekbe" raktuk és számba vettük a „képeket”, hogy kiteljen a nap kalandja is. A munkánk eredményének öröme volt a nóta, mert azt aztán hazafelé is mondtuk: „A virágnak meg tiltani nem lehet" (Akkor nem tudtam, most már igen, hogy Egressy Béni és Petőfi Sándor szerzeményét nótáztuk. De ki is tudta volna a szerzők nevét! Ma sem tudjuk. Csak a nóta szóljon!) Nyár volt, így nem kellett iskolába menni, mert a gimnázium az csak Muraszombatban volt, tőlünk Őrihodostól 30 km-re. Reggel 5 órakor keltünk és hatkor már a vonaton köszöntöttük a kalauzt, meg a többi gyereket. Az idősebbeknek volt is bajuk a "vonattal", mert az nagyon sokszor csak egy motoros kocsiból állt. Egy ízben, délután hazafelé igyekeztünk. Az állomáson vártuk a "vonat" "betolását". Amikor aztán előkerült a négykerekű - mert hogy a motorosnak csak ennyi volt - mindannyian egyszerre akartuk megszállni, mint varjak össze a "varjúerdőt". Ahogy a vonatra szálltunk, láttuk hogy egy ismeretlen idősebb ember is van ott, aki kényelmesen helyet foglalt az egyik ülésen. Gondoltuk, rokonhoz utazik, valahonnan távolról jött, azért nem ismerjük. Mert hogy mi azon a tájon még a vonat mellett

szaladó nyulat is megismertük. Előkerült a kalauz és furcsán nézett az emberre. Már a második állomáshoz közeledtünk, amikor a jegyét nézegette. "Bácsi, kend rossz irányba megy ezzel a vonattal. Ahova a jegye szól az éppen az ellenkező irányba van" - mondja a kalauz. A bácsi meg: - a fene tüsse meg a maguk vonatját, legalább kéményt tehetnének rá, mert akkor látná az ember, hogy merre tart! A következő állomáson a bácsi leszállt, vénségemre sem tudtam meg, hogy hogyan jutott haza. Mi viszont nótáztuk: "Ez a gőzös fel van virágozva" De hol volt a gőzös? A nótában! Az aratás után a gabonát haza kellett hordani, mivel akkor még nem volt kombájn. Cséplőgép is csak egy volt 4-5 falura számítva. Nagypaméknál könnyebben ment, mert neki volt 4-5 lova, pár tehene. Nagypaméknál azonban csak két tehén. Nagybátyám befogta őket s indultunk a gabonaföldre. A Bodri kutya meg ott szaladgált a "fogát" előtt. A farkát is magasba emelte, mintegy zászlót. A szegény két tehén meg húzta, csak húzta a széles oldalakra átalakított szekeret. Dimbes-dombos volt a vidék, a mezei út tele gödrökkel. Amikor egy dombhoz értünk, leszálltunk a szekérről, mert az állatot is kímélni kellett. Segítettünk nekik, a szekeret toltuk. Este nagypamé tőlük fejté a finom tejet, melyet ott a tehén mellett csuporból úgy melegítünk. Azt mondták, akkor nem fáj a gyomrunk. Nem is fáj! A bátyám, (két évvel volt idősebb nálam) erősebb volt, ő dobálta a kékvetet a szekérre, nagybátyám meg eligazította, szépen úgy, hogy le ne essenek, egyik a másikba kapaszkodva jól tartsák a rakományt. Én a teheneket vezettem, mert hogy szegények sokat szenvedtek a borsó nagyságú dongóktól. Aztán mikor megtelt a szekér, irány hazafelé. Nagybátyám állt a tehenek mellé, ő vezette őket, mert nagy tapasztalat kellett ahhoz is. Volt bizony olyan eset, amikor a szekér valamelyik kereke egy nagyobb kátyúba zökkent és a rakomány megbillenve még a szekeret is felborította. Mennyi szem veszett ilyenkor kárba! Hála Istennek velünk ilyesmi nem fordult elő. Én meg a bátyámmal és a Bodri kutyával a kocsi után ballagtunk. Aztán, amikor a tehenek közben tették a "dolgukat" a lapáttal az útról a termőföldre dobáltuk. Mindegy, hogy kié volt, a lényeg, hogy a természetnek "adtuk" és nem maradt az út porában. Amikor viszont egy-egy lóhere tábla mellett haladtunk el, a bátyámmal nagyot kiáltottunk és az alkonyat táján "csemegéző" nyulak felugráltak (volt belőlük bőven), Bodri meg utánuk. Néha sikerült egy-egy zsákmány, de legtöbbször a nyelvet csaknem a földön húzva szaladt utánunk. (A gabonahordás általában korán reggel, vagy késődelután történt, így a szem megmaradt a kalászbán.) Hazaérve aztán asztagba raktuk a kékvetet - mely általában kör alakú volt - és a pajta végében helyeztük el olyan helyen, ahol a cséplőgép könnyedén melléje tudott állni. Az asztagolás nem könnyű dolog. Néha négy méter magasra kellett feldobálni a kékvetet, hogy minél kisebb alapterületű legyen az "építmény". Ennek a cséplésnél volt nagy előnye. A kékvet közlül egy szekérre valót a pajtába raktunk. Azt kézzel cséplették ki egy speciálisan erre a célra készített eszközzel (kézi cséppel). Ebből lett a zsupp és a háznak a teteje, mivelhogy nagyon sok zsuppfedelű ház volt akkor még a faluban és időről-időre fel is kellett újítani. A szél által megrongálódottakat ki kellett cserélni. Ennél jobb tetőfedő és szigetelő anyag - úgy gondolom - ma sincsen, mert még a jégvermet is azzal borították, ahol egész nyáron elállt a télen kitermelt jég. A Skalicéknak volt egy ilyen jégvermük, ahol a húsokat tárolták. Ennek a kis falunak, illetve Skalicéknak volt: kocsmájuk, vendégszobáik, vágóhídjuk, mézszárszékük, kocsik és lovak számára fedett "beállójuk", két istállójuk vagy 15-20 állat részére. Egyszerű, barátságos nagy család voltak. Olyanok, mint mi mindannyian ott abban a kis Őrségi faluban. Egyébként a zsúpszalma még

sok mindenre jó volt: például a szőlőknél a csőszkunyhó tetejére. De szép is volt "nyár-őrszi" esténként kiülni a kunyhók elé és "két szőlóban" énekelni: az egyik volt a kerepelő, mellyel a seregélyeket zavartuk, riasztottuk az erőben lévő szőlőszemekről, míg a másik szőlóban a nóták, dalok csendültek az ajkáról messze szállva az esti, éjszakai csendben: Eresz alatt fecskéfészek....

Ábrahám Dezső, folytatjuk

Március 15-ke

Mit is jelent számunkra március 15-e? Minden éven ugyan megünnepeljük versekkel, tánccal és dallal, de sokan nem tudják, miért ünnepelünk. Mi az iskolában és falunkban is megünnepeljük ezt a jeles napot.

Az iskolában ilyenkor ünnepélyt, vetélkedőt szervezünk, vagy megnézzük egy hazafias filmet. A falunkban is ünnepélyt szervezünk, amelyen én is többször felléptem.

157 évvel ezelőtt történt, amit idén ünnepelünk. A Pilvax kávéházban összegyűlt ifjak megalkották a tizenkét pontot, a követeléseket, amelyekben követelték a sajtószabadságot, a cenzúra eltörlését, felelős minisztériumot Pesten és Budán, országgyűlést Pesten, törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben, nemzeti őrséget, a politikai foglyok szabadon bocsátását, Erdélynek Magyarországgal való egyesítését, egyenlőséget, testvériséget, szabadságot. A Nemzeti Múzeum előtt Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt, amelynek refrénjét a több ezres tömeg egyből a magáévá fogadott és a költővel együtt harsogta:

„A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.”

E négy sornak még ma is érezzük egyesítő erejét. Nagy költőnk maga is részt vett a harcokban Bem tábornok tisztejéért. A halál is a csatatéren érte utol. Így bekövetkezett kívánsága, amit az Egy gondolat bánt engemet című versében fogalmazott meg:

„Ott essem el én,
A harc mezején,
Ott folyjon az ifjúi vér ki szívemből,
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zörejt,
A trombita hangja, az ágyúdörej,
S holttestemen át
Fújó paripák
Száguldjanak a kivívott diadalra ... ,,

Még csak huszonhat éves volt! Mellette még sok bátor ifjú katona lelte halálát a szabadságharcban. Rájuk és eszméikre emlékezünk minden év március 15-én.

Soós Melita

KÖNYV BEMUTATÓ

Március 5-én, este 7 órakor a hodosi faluotthonban hosszú erőfeszítések után végleg sor került a várva várt Hodos és Kapornak története című könyv bemutatására. A bemutatót Göncz László vezette. A szerzők néhány mondatban összefoglalták a könyv tartalmát és elmondták legizgalmasabb élményeiket a könyv írása alatt. A könyv szerzői Benczik Gyula- levéltáros, Göncz László- történetész, Branko Kerman- arheológus, Nagy Zoltán- néprajzkutató, Papp József- könyvtáros, Pivar Tomšič Ella- újságíró és N. Szabó Magdolna- néprajzkutató. A könyvben Hodos és Kapornak történelme van leírva. Ez az esemény nem volt mindennapos a falusiak számára, hiszen nagyon ritka eset, hogy egy település kiad egy könyvet. A könyv lapozgatásával és olvasásával minden fiatal generáció megismerheti a múltat, az elődök egykori nehéz, de szép életét. A monográfia bemutatóját szép számú közönség tisztelte meg. Minden család aki ellátogatott a bemutatóra, kapott egy könyvet ajándékba. A könyv meg is vásárolható a Hodos község hivatalában és a Bánfi könyves boltban Lendván.

A NEMZETI ÜNNEP HODOSON

Március 12-én este került megrendezésre Hodos község központi rendezvénye, amellyel az 1848-as március eseményeinek és vívmányainak adóztak községünk polgárai és a vendégek. Az ünnepség a Művelődési otthonban volt megtartva. A jelenlevőket, akik szép számba gyűltek össze, a két himnusz után Totić Rozália köszöntötte, majd átadta a szót az ünnepi szónoknak, Hodos Község MNÖK Tanácsa elnökének Gál Ottónak, aki beszédében kitért arra, hogy Szlovénia legkisebb önkormányzatai közé tartozunk, ennek ellenére számos területen sikeresek voltunk. Különösen az infrastruktúra kiépítésében értünk el eredményeket. Településünk központját új művelődési ház díszíti, a színpadot csodálatos függőnnyel láttuk el. A műsor további részében a hodosi „ Őrség „ művelődési egyesület népdalköre szerepelt, majd a hodosi Területi Iskola tanulói és falunk kis óvodásai léptek a dobogóra. Őket a Dobronaki Nótázók követték és a pártosfalvi KÁI két szavalója. A műsort a Sárvári Néptáncör Kulturális Egyesület Néptáncsoportja zárta. Az ünnepi műsort követően a vendégek a Művelődési otthonnal szemben található kopjafa mellé helyezték el a kegyelet koszorúját.

Jošar Erika

Virágcsokor helyett édesanyámnak

ANYA,

milyen gyönyörű szó!

Rövid, de szókimondó.

Az a sok megnyugtató érintés senkinek sem meglepetés.

A lázas homloknak olyan jól esik, hogy sokan még álmukban is keresik.

Nemegyszer mutatjuk neki a rossz jegyet, de előre tudjuk, hogy kapunk kegyelmet.

Hisz nincs olyan anya, akinek szívében vihar után napsütés ne legyen.

Néha virágcsokorral kedveskedünk, ilyenkor nagy dicsőretet remélünk.

Anya nemegyszer beszél rá apát:

„Vegyük meg a gyerekek a bundát!”

Kiskorunkban néha lefordítottuk az ablakból a virágot, de

anya mérge hamar elszállt, nem kaptunk virágcsot.

Anyá, ha fáradt is, leül velem beszélgetni, igaz, közben elfut apa ingére a gombot felvarrni.

Akárhogy is nézzük, télen-nyáron

a legnagyobb kincs te vagy nekünk, ÉDESANYÁM!

Orban Nina

Ob Svetovnem dnevu Civilne zaščite priznanje CZ županu Ludviku Orbanu

V četrtek, 3. marca, s pričetkom ob 13. uri je v prostorih Gasilskega doma na Cankovi potekala letošnja regijska prireditelja za Pomurje ob Svetovnem dnevu Civilne zaščite, 1. marcu, ki jo je pripravil Štab Civilne zaščite za Pomurje v sodelovanju z Osnovno šolo Cankova. Ob tej priložnosti so bila podeljena priznanja in nagrade Civilne zaščite, kakor tudi razglasitev rezultatov regijskega natečaja za najboljša literarna in likovna dela na temo Naravne in druge nesreče – Potres. Najboljša dela učencev so bila tudi razstavljena.

Na 8. natečaj v šolskem letu 2004/2005 je prispelo 210 izdelkov 214 avtorjev, 178 likovnih ter 36 literarnih del. Sodelovalo je torej 27 šol in vrtcev z obeh bregov reke Mure, kakor tudi 17 šol (44 likovnih del) iz sosednje Republike Hrvaške in Republike Madžarske. Malčke in šolarje je k delu spodbudilo 84 slovenskih mentorjev ter 22 mentorjev v tujini.

Po pozdravnem nagovoru župana Občine Cankova Draga Vogrinčiča in ravnateljice Osnovne šole Cankova Jolande Maruško je vse pozdravil član štaba Civilne zaščite Republike Slovenije Milan Lampret, ki je skupaj s poveljnikom Civilne zaščite za Pomurje Martinom Smodišem razdelil priznanja in nagrade. Tako je plaketo Civilne zaščite (najvišje priznanje CZ v Sloveniji) za posebne zasluge in izjemne uspehe pri zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja, kulturne dediščine ter varovanja okolja ob naravnih in drugih nesrečah prejel Stanislav Hunjadi iz Ljutomerja; zlata znaka CZ za posebne zasluge in izjemen prispevek pri razvijanju in krepitvi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sta prejela župan Občine Hodoš Ludvik Orban in Mirko Sankovič iz Lendave; srebrne znake CZ za posebne zasluge in izjemen prispevek pri razvijanju in krepitvi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so prejeli: Slavko Škerlak iz Sebebovec, Ljudmila Pelcl iz Gornje Radgone, PGD Markišavci, PGD Stara Nova vas, PGD Murski Petrovci in PGD Fikšinci; bronaste znake CZ za požrtvovalno in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa so prejeli: Aleksander Budja iz Puconec, Marjeta Erdela s Plitvičkega vrha, Štefan Jančarič iz Noršinec, Štefan Kuhar iz Moravskih Toplic, Stanislav Wolf iz Krašč ter Osnovna šola Štefan Kuhar – Bojan iz Puconec.

V bogatem kulturnem programu so sodelovali mladinski pevski zbor, recitatorke in dekleška folklorna skupina Osnovne šole Cankova. Ob zaključku je spregovoril še poveljnik Civilne zaščite za Pomurje, Martin Smodiš, ki je za najboljšo šolo na področju Civilne zaščite Pomurja v tem šolskem letu proglasil Osnovno šolo Cankova, a za najboljši vrtec enoto gornje radgonskega vrta v Apačah.

Besedilo: Filip Matko

AGROSSAT - PO PRVEM LETU

Odločitev o nakupu dodelovalnega centra na Hodošu je bila za naše podjetje posledica večletnega delovanja na slovenskem trgu s pridelavo in trženjem semenskega blaga.

Z dodelovalnim centrom smo lahko uresničili vse tiste programe, ki smo jih vsa leta razvijali in jih zaradi tehničnih razlogov nismo mogli uvrstiti v redne prodajne programe.

V dodelovalnem centru je najbolj pomembno, da lahko vršimo kontrolo blaga od vhoda zrna do dodelanega semena. Brez takšne kvalitetne dodelave si je težko predstavljati uspešen razvoj novih sort, predvsem pa zaupanje kmetov do kvalitetnega semena.

V prvem letu gospodarjenja v dodelovalnem centru smo dodelali skupno 1.700 ton blaga, kar predstavlja planirano količino semena v enem letu. Pomembno ob tem je, da je bilo delo kvalitetno in gospodarno, kar pomeni, da smo pokrili proizvodne stroške in amortizacijo, ob tem, da smo že v prvem letu dodatno investirali v opremo ca SIT 15 mio in s tem posodobili obstoječo opremo. Center tako po opremi tehnološko zadovoljuje potrebam kvalitetnega semenarskega dodelovalnega centra in to skoraj za vse vrste semen.

Seveda nam še vedno manjka pomemben del investicije. To je izgradnja prepotrebnih skladiščnih prostorov za skladiščenje naturalnega semena. To je bila tudi ves čas velika pomanjkljivost in breme za to dejavnost na Hodošu, saj načrtovalci in izvajalci investicij v tem dodelovalnem centru dela nikoli niso končali.

Naša namera je, da se v letu 2005 izvede investicija tudi v ta del prepotrebnih prostorov in upamo, da bomo ta del investicije izvedli tudi ob pomoči sredstev evropskih skladov oz. sredstev, ki so namenjena v investicije kmetijske dejavnosti.

V pripravi je že dokumentacija s katero se bomo potegovali za določena sredstva.

Trenutna geo-pozicija Hodoša v Evropi odprtih trgov nam daje dodatne možnosti za razvoj, predvsem pa iskanje novih možnosti na področju pridelave in trženja. Gospodarski razlogi za razvoj takšne dejavnosti na področju Pomurja vsekakor so:

sorazmerno majhne površine ter čisto okolje omogočajo, da se razvija bolj intenzivna in kontrolirana pridelava, ki je posebej ugodna za semenarjenje. Naš cilj je, da te možnosti izkoristimo in da posel peljemo naprej na področjih za katere imamo znanje in ustrezna sredstva za delo.

AGROSAAT d.o.o.

Franč Dreflak dipl.iur., direktor

POLICIJSKO POROČILO

Gospod Ernest Bedek: je predstavil delo na Mejnem prehodu Hodoš: v obdobju od leta 2001 - 2004 je bilo skupaj 913.355 potnikov, leta 2001 - 258.136, leta 2002 - 204.414, leta 2003 - 223.348 in leta 2004 - 227.457 potnikov. Število motornih vozil, ki so šla čez mejni prehod Hodoš v obdobju 2001 - 2004, je bilo skupaj 274.246, leta 2001 - 73.979, leta 2002 - 60.832, leta 2003 - 68.346 in leta 2004 - 71.089, osebna vozila leta 2001 - 73.204, leta 2002 - 60.322, leta 2003 - 67.949 in leta 2004 - 70.397, skupaj 271.872, avtobusi leta 2001 - 775, leta 2002 - 484, leta 2003 - 397, leta 2004 - 366, skupaj 2.022 avtobusov, tovorna

vozila leta 2001 - 0, leta 2002 - 26, leta 2003 - 0, leta 2004 - 326, skupaj 352 tovornih vozil. Hodoš železnica: število potnikov iz leta v leto upada, posledica je, da so italijanske železnice ukinile Intercity. Leta 2001 je bilo - 21.146 potnikov, leta 2002 - 31.669, leta 2003 - 31.806 in leta 2004 - 27.506, skupaj 112.127 potnikov, število vlakov leta 2001 3.492, leta 2002 - 7.749, leta 2003 - 9.039 in leta 2004 - 10.003, skupaj 30.283 vlakov. Na mejnem prehodu Hodoš je bilo zavrnjenih leta 2004 - 63 vozil, največ zaradi tega, ker so bili tehnično neizpravni. Omenil je še mejni prehod Čepinci. Mejo je prestopilo leta 2003 - 35.000 potnikov in leta 2004 - 43.000, prehod Martinje je prestopilo leta 2003 - 52.544 in leta 2004 - 74.756 potnikov. 13. decembra 2004 je prišlo do izhajanja nevarne snovi na železnici, vendar se je z nekaj majhnimi težavami vse dobro rešilo, drugih težav v občini Hodoš ni bilo. Omenil je še, da so z razgovora 25. februarja že dosegli, da je dovoljeno prestopiti mejo z vsemi kmetijskimi stroji.

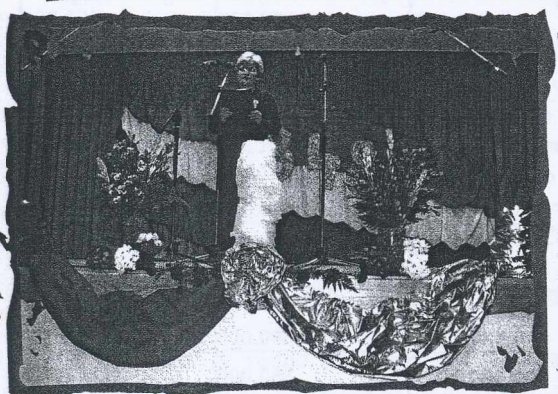
Gospod Karel Poredoš: Policisti PO Gornji Petrovci so si v letu 2004 na podlagi zastavljenega načrta dela prizadevali, da bi opravili svoje temeljno poslanstvo, to je zagotavljanje takšne stopnje varnosti, da bi se občani na našem območju počutili varno in prijetno. V letu 2004 so krepili policijsko delo na področju preventive in v skupnost usmerjenega policijskega dela, kjer pa se pričakujejo ugodnejši rezultati v prihodnosti. Tudi v letu 2005 jih bo vodilo pri opravljanju nalog zakonitost in strokovnost. Iskali bodo nove rešitve za povečanje njihove učinkovitosti saj bodo le tako koristnikom njihovih varnostnih uslug zagotovili pričakovano stopnjo varnosti. Upoštevali bodo vse standarde na področju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. V letnem načrtu dela za leto 2004 so si zadali nalogo, da bi s preventivnim delom zmanjšali skupno število kaznivih dejanj, istočasno pa dvignili odstotek raziskanosti. Prav tako so si zadali cilj uspešnega in doslednega dela z žrtvami kaznivih dejanj s tem pa približati delo policistov žrtvam in lokalnim skupnostim. Statistični podatki so pokazali, da niso dosegli zadanih ciljev s področja kriminalitete saj se je število kaznivih dejanj povečalo, raziskanost pa je ostala na ravni prejšnjih let. Na območju PO beležijo največjo problematiko glede premoženjske kriminalitete, katera številčno napram ostalim izstopa. Prav tako se ugotavlja, da na tem območju premoženjska kriminaliteta iz leta v leto narašča. Prav ta kazniva dejanja pa zaradi svoje specifičnosti ostajajo neraziskana. Število obravnavanih kaznivih dejanj: PO G. Petrovci leta 2002 - 178, raziskanost 63%, leta 2003 - 165, raziskanost 62% in leta 2004 - 190, raziskanost 62%. V občini Hodoš so v letu 2003 obravnavali 5 kaznivih dejanj in sicer: 3 x KD tatvine, 1 x KD nasilstvo in 1 x KD prikrivanje, od tega so uspešno preiskali 4. Leta 2004, 1 x KD ogrožanje varnosti, 1 x KD mučenje živali, 4 x KD poškodovanje tuje stvari in 2 x KD tatvine, skupaj 8 kaznivih dejanj od tega so uspešno preiskali 4, v enem primeru pa je oškodovanec odstopil od pregona. Glede na to, da je leta 2003 v občini Hodoš prišlo do porasta obravnavanih kaznivih dejanj, zaradi tega bodo v letu 2005 poskušali predvsem s preventivnim delom vplivati na zmanjševanje števila kaznivih dejanj v občini Hodoš in prispevati k boljši raziskanosti. V občini Hodoš so še obravnavali 11 ilegalnih prehodov in 1 samomor. V letu 2004 so na območju občine Hodoš obravnavali 27 kršitev raznih predpisov in sicer so po Zakonu o javnega redu obravnavali 6 zadev, po Zakonu o nadzoru državne meje 7 zadev, po Zakonu o tujcih 14 zadev. Po ostalih prekrških so izven tega še obravnavali 3 zadeve. Glede prometne varnosti na območju občine Hodoš so v letu 2004 obravnavali skupaj 84 prekrškov po Zakonu o varnosti cestnega prometa od tega je bilo podanih 12 predlogov sodniku za prekrške, izrečenih 66 denarnih kazni in 1 opozorilo ter 5 prometnih nesreč. Na podlagi navedenih podatkov ugotavljamo, da varnostna problematika v občini Hodoš ni zaskrbljujoča, vendar pa si moramo vsi skupaj prizadevati k temu, da bi varnostno oceno v okolju kjer živimo s skupnimi močmi še izboljšali.

Občinska uprava

ZAKLJUČNI RAČUN OBČINE HODOŠ ZA LETO 2004

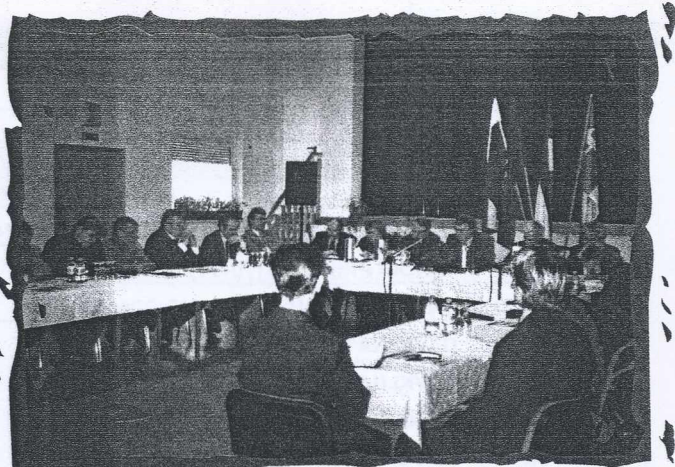
SPLOŠNI DEL PRORAČUNA

KONTO	OPIS	PRORAČUN 2004	REBALANS 2004	ZAKLJUČNI RAČUN 2004
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV				
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	141.278.290	126.974.497	118.625.192
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	19.847.703	18.210.911	16.905.870
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	11.290.000	8.713.208	8.989.844
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	5.000.000	5.000.000	5.890.655
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	3.748.000	1.423.208	725.600
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	2.542.000	2.290.000	2.373.589
706	DRUGI DAVKI	0	0	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	8.557.703	9.497.703	7.916.026
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	250.000	200.000	193.905
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	500.000	200.000	239.303
712	DENARNE KAZNI	0	0	0
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	0	0	0
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	7.807.703	9.097.703	7.482.818
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	102.000	125.000	126.020
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	102.000	125.000	126.020
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0	0	0
722	PRIHODKI PRODAJE ZEMLJIŠČ, NEMATERIALNEGA PREMOŽENJA	0	0	0
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	1.120.000	380.000	330.529
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	1.120.000	380.000	330.529
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0	0	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	120.208.587	108.258.587	101.262.773
740	TRANSFERNI PRIHODKI DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	120.208.587	108.258.587	101.262.773
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	138.872.850	124.569.057	116.794.880
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	31.109.531	30.395.721	27.636.431
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	10.500.000	10.619.767	10.361.587
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	2.050.000	2.100.000	1.820.005
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	14.970.000	14.372.500	14.734.867
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	763.965	763.965	719.972
409	REZERVE	2.825.566	2.539.489	0
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	23.520.000	20.231.000	18.298.672
410	SUBVENCIJE	1.200.000	1.000.000	507.061
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	14.745.000	12.350.000	11.877.548
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	5.300.000	4.650.000	3.781.564
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	2.275.000	2.231.000	2.132.500
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0	0	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	77.893.319	67.442.336	64.357.950
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	77.893.319	67.442.336	64.357.950
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (430)	6.350.000	6.500.000	6.501.826
430	INVESTICIJSKI TRANSFERI	6.350.000	6.500.000	6.501.826
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PROR. PRIMANJKLJAJ)	2.405.440	2.405.440	1.830.312
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB				
C. RAČUN FINANCIRANJA				
50	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	0	10.000.000	0
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	0	10.000.000	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	2.405.440	2.405.440	2.405.440
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	2.405.440	2.405.440	2.405.440
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-0	10.000.000	-575.128
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.-IX.)	-2.405.440	7.594.560	-2.405.440
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.)	-2.405.440	-2.405.440	-1.830.312
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. PRET.LETA			2.170.153

MARČEVSKI DNEVI
MÁRCIUSI NAPOK

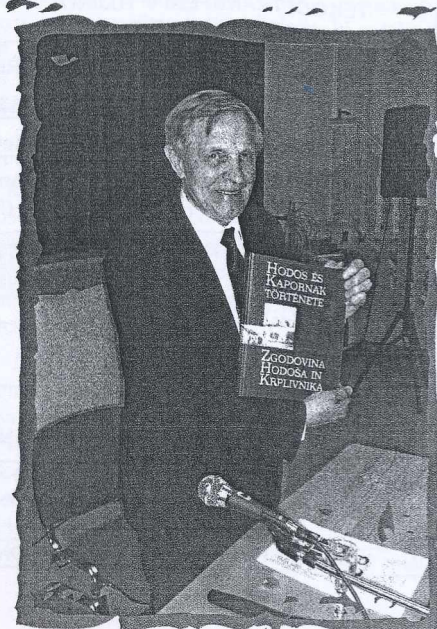

POSVET O OBMEJNI PROBLEMATIKI
A HATÁRMENTI TÉRSÉG GONDJAI RÓL SZÓLÓ TANÁCSKOZÁS

INŠTRUKTAŽA ZA IZPOLNJEVANJE
OBRAZCEV ZA SUBVENCije
A TÁMOGATÁSI ŰRLAPOK KITÖLTÉSÉVEL
KAPCSOLATOS TANÁCSADÁS

PRIPOVED DEZSŐJA ABRAHAMA,
KAJ SE JE ZGODILO PRED 60 LETI
ÁBRAHÁM DEZSŐ ELBESZÉLÉSE A HATVAN
ÉVEL EZEŐTTI ESEMÉNYEK RÓL

PRORAČUN OBČINE HODOŠ ZA LETO 2005, SPLOŠNI DEL PRORAČUNA		
KONTO	OPIS	PRORAČUN 2005
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	119.532.416
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	24.724.000
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	10.714.000
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	5.124.000
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	3.255.000
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	2.335.000
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	14.010.000
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	210.000
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	500.000
712	DENARNE KAZNI	0
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	0
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	13.300.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	100.000
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	100.000
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEMATERIALNEGA PREMOŽENJA	0
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	670.000
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	670.000
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	94.038.416
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	94.038.416
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	119.522.000
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	32.510.000
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	10.500.000
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	1.880.000
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	17.330.000
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	700.000
409	REZERVE	2.100.000
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	22.347.000
410	SUBVENCije	1.200.000
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	13.150.000
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	5.220.000
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	2.777.000
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	57.965.000
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	57.965.000
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	6.700.000
431	Inv. transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso prorač. upor.	0
432	Investicijski transferi prorač. uporabnikom	6.700.000
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	10.416
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50 VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	15.000.000
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	15.000.000
55 VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	2.405.440
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	2.405.440
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	12.604.976
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.-IX)	12.594.560
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.)	-10.416
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. PRETEKLEGA LETA	1.595.024

MLEKO – ZAHRTNI MORILEC

O mleku samem, kot hrani, ki ni kompatibilna s človeško biološko prilagojenostjo sem predaval in pisal že v Znanosti Življenja 2001 (glasilo Kluba Naravnega Zdravja – Club of Natural Health), kot tudi v njeni izdaji 2002. Vedno več bolezni med ljudmi in promoviranje Actimel ter podobno »zdravih« mlečnih izdelkov pa me je stimuliralo, da o mleku, kot »neobhodno potrebni hrani za razvoj otrok in mladostnikov«, kot to vztrajno uči, priporoča »umetnost medicine«, farmacevtska industrija, proizvajalci, predelovalci, prodajalci in preprodajalci, napišem, povem še nekatera pojasnila, nekatere vire raziskav, katerih rezultati so popolnoma drugačni od trditve »ortodoksne znanosti«. Od vas samih pa je odvisno, kako se boste prehranjevali v prihodnosti.

Izročila in kasneje dopisana literatura v najbolj razširjeni knjigi na svetu nam ves čas vcepljata v glavo pravljico o »medu in mleku« in mleko naj bi bilo zlasti za otroke najbolj prijetna, naravna in prijazna hrana... vendar je resnica drugačna.

V svojem 10 in pol letnem življenju v skladu s principi Naravnega Zdravja – Naravne Higijene – kar seveda pomeni: NIČ mleka in mlečnih izdelkov, vam lahko zatrdim, da ni nobenega pomanjkanja kakršnih koli substanc, kar je tudi praktična potrditev znanosti imenovane Naravno Zdravje – Naravna Higijena. Pa znova pogledimo nekaj dejstev, ki bi vam utegnili spremeniti mišljenje in seveda ravnanje, hranjenje.

Hranjenje otrok s kravjim mlekom pomeni njihovo izrabljanje:

Ne vem, kako se boste odzvali na dejstvo, da kravje mleko vpliva na smrtnost dojenčkov in otrok, toda moja dolžnost je, da vas o tem seznanim. V raziskavi, ki je zajemala več kot 20.000 dojenčkov, je bila izvedena primerjalna študija med tistimi, ki so bili hranjeni z materinim mlekom in tistimi, ki so bili hranjeni preko stekleničke, s kravjim mlekom. Dojenčki, ki so bili hranjeni s pasteriziranim kravjim mlekom so imeli kar 56 krat višjo stopnjo smrtnosti, kot dojenčki, hranjeni z materinim mlekom. Tudi splošna stopnja njihove obolevnosti je bila podvojena v odnosu do tistih, hranjenih z materinim mlekom. Vir: Cousens, CE 346.

Kravje mleko povzroča dojenčkom in otrokom diabetes:

Dr. Medicine S. Virtanen s Finske Univerze je v raziskavi ugotovil, da dojenčkom starosti 3 mesece in manj, hranjenje s kravjim mlekom povzroči popolno pomanjkanje insulina. Goveji mlečne beljakovine uničuje v trebušni slinavki beta celice, ki proizvajajo insulin in tako povzroča diabetes. Vir: Cohen, MDP 264, 219, 220.

Kravje mleko je glavni povzročitelj vseh alergij pri otrocih, kot tudi pri odraslih:

Povzroča koliko ali črevesne krče, kolitis, prehlade, sinusitis, zaprtje, respiratorne bolezni, ki so povezane z astmo, vneto in ranasto grlo. Otroci, ki so hranjeni s kravjim mlekom zrastejo v odrasle ljudi, ki imajo veliko večjo pričakovano obolenost za multiplo sklerozo, kot otroci, ki so bili hranjeni z materinim mlekom.

BGH hormon (Bovine Growth Hormon) je povezan s hitro, nenaravno rastjo otrok.

Kravje mleko je hrana za telička:

Kravje mleko je hrana za mladiča lastne vrste, torej za telička, materino mleko človeške samice pa za dojenčka človeške vrste; v primerjavi s kravjim mlekom vsebuje materino mleko več lecitina, kar je zelo pomembno za razvoj možganov, več kot polovico manj beljakovin v obliki lahko prebavljivih albuminov, vsebuje samo polovico vrednosti koloidnega kalcija (organska oblika), medtem ko je kalcij v kravjem mleku vezan za človeka na izredno težko prebavljive kazeinske beljakovine, ki jih ljudje ne moremo prebaviti, saj že od 2,5 ali 3 let starosti človeški organizem ne proizvaja več encima za presnovo le teh, to je rinil-a. Kemična sestava materinega mleka se močno razlikuje od kravjega in odtod tudi izvirajo vse težave. Teliček se razvija in raste zelo hitro, vendar ima v odnosu na maso in velikost sorazmerno majhne možgane, medtem ko se otrok razvija počasneje, možgani so bolj razraščeni, razviti, večji. V kravjem mleku ni vlaknin, vsebuje zelo malo železa, niacina, linolske

kislina, vitamina C, pomanjkanje fosforja in taurina. V kravjem mleku je 300% več kazeinskih beljakovin za oskrbovanje beljakovinskih molekul za izgradnjo kostne strukture, ki bo nosilec teličkovega težkega telesa, teliček podvoji svojo maso v 7 tednih po rojstvu, človeški mladič pa v 7 mesecih. Problem je v tem, da ljudje kravjega mleka ne moremo prebavljati, saj človeški organizem od »odstavitve« ne proizvaja dveh pomembnih encimov za presnovo mleka, to sta rinil za presnovo beljakovin in laktaza za presnovo laktoze, to je mlečnega sladkorja. Rezultati mnogih raziskav kažejo, da so mleko in mlečni proizvodi glavni vzrok srčnih napadov, kapi in ateroskleroze. Homogenizirano mleko je še slabše, bolj škodljivo od pasteriziranega, saj je maščoba razbita na drobne mikroskopske delce, ti pa omogočajo faktorju Ksantin Oksidazi (XO), da skozi črevesne stene presnovnega trakta preide v kri, kjer intenzivno maši arterije, kar je seveda vzrok za pojav visokega krvnega tlaka. Dr. Medicine Kurt Oster in Ross iz Connecticuta – U.S.A. zagovarjata izsledke raziskave, da je pitje in hranjenje s homogeniziranim mlekom nevarnejše od kajenja, zahtevata, da bi bil napis na mlečni embalaži enak napisu na škatlici cigaret. »To je igra s smrtjo«, poudarjata zdravnik. Finska je država med najvišjimi porabniki mleka in mlečnih izdelkov, prav tako pa ima najvišjo stopnjo smrti, povezano s boleznimi srca in ožilja. Vir: Health Science, Community Spirit Magazine, 1985.

V desetletni raziskavi je bilo dokazano, da je kuhano, pasterizirano mleko glavni povzročitelj vseh nepravilnosti v delovanju srca, bolezni srca in ožilja so v ZDA »ubijalec številka 1« in 40% ameriške prehrane sestavljajo mleko in mlečni proizvodi v skladu s priporočili USDA... (United States Drug Administration).

Ko pijete mleko, dobite sluz in dobite lepilo:

Mleko in mlečni proizvodi predstavljajo hrano, ki tvori v telesu največ sluzi, v siru so koncentracije tega še višje; ljudje, ki pijejo mleko in jedo mlečne izdelke (mleko, smetana, planšarski siri, siri vseh vrst, kremni namazi, jogurt, kefir, sladoled, maslo, bivolje maslo...) so vedno polni sluzi – smrkavi, prehlajeni in delno ali precej zaprti, kar se tiče izločanja blata. To je tudi razlog, da so otroci hranjeni z mlekom in mlečnimi izdelki non-stop prehlajeni; izredno težko prebavljiva beljakovina kazein je hkrati tudi dominantna beljakovina, ki je glavni vzrok sluzi, ki v telesu tvori histamine, ki povzročajo sluz in zaprtje. Ta sluz polni pljuča, otežuje dihanje ali skoraj onemogoča. Kazein predstavlja eno izmed najbolj alergičnih snovi tako je tudi astma in napadi srca direktno povezani s prehrano iz mleka in mlečnih izdelkov. In astma je pri afro-američanih in afričanih še 3 krat pogostejša, kot pri belcih.

Dejstvo je, da kar 80% beljakovin v mleku predstavlja kazein – izredno odporno lepilo in je osnova za eno najmočnejših vodo-odpornih lepil, s katerim lepijo kopalniške ploščice pa tudi kuhinjsko in pohištvo; začepilo bo tudi vas...

Še nekaj dejstev o mleku...

OSTEOPOROZA: beljakovine v mleku prispevajo – vodijo k osteoporozi, saj povzročajo izgubo kalcija, ki poteka z urinom. Recker, R.Am. J. Clin. Nutr. 1985;41:254 **RAK:** mleko in mlečni proizvodi so povezani s povečanim tveganjem raka na prostati. Velik vnos kalcija z glavnim virom mlečnih proizvodov povečuje tveganje raka na prostati z nizkimi koncentracijami 1,25-dihidroxyvitamin D3, to je hormon, ki naj bi ščitil pred rakom prostate. Krave mlekarice so pogosto injicirane z BGH (Bovine Growth Hormone). To lahko povzroča visok nivo substance, imenovane IGF-1; BGH v mleku niso zasledili, medtem pa IGF-1 so in visok nivo te substance je lahko povezan s povečanjem raka na prostati. Dairy Products, calcium, and prostate cancer risk in the Physicians' Health Study. Am. J. Clin. Nutr. 2001;74 549-554

Chan, S. Dairy Products, calcium and prostate cancer risk in the Physician's Health Study. 91st Annual Meeting of American Association for Cancer Research, April 2000.

BOLEZNI SRCA: beljakovine v mleku lahko poškodujejo arterije skozi tako imenovano imunsko križno reakcijo (immune cross-reaction). Visok nivo protiteles proti mlečnim beljakovinam je bilo odkritih v aterosklerozah. Celó »low fat« ali »fat free« (nizka vsebnost maščob, brez maščob) mlečni

proizvodi so sokrivi za to. Mlečni proizvodi brez maščob smejo imeti od 4 – 7% maščob, kar seveda tudi pomeni nekaj nasičene maščobe in holesterol.

Annand, J. Atherosclerosis. 1986;59:347; Muscari, A. Ann Ital Med Int. 1992;7:7; Altern Med Rev. 1998;3(4):281-294

ARTRITIS: obstajajo dokazi, da rekacija imunskega sistema na mlečne beljakovine povzroča in/ali poslabša reumatoidni artritis (RA) pri nekaterih ljudeh. Nekatere raziskave potrjujejo, da eliminacija mleka in mlečnih proizvodov prinese zmanjšanje – redukcijo simptomov pri ljudeh, ki bolujejo za reumatoidnim artritisom.

Welsh, C. Int. Arch Allergy Appl. Immun. 1986;80:192; Ratner, D. Israel, J. Med Science. 1985;21:532; Park, A. Br Med J. 1981;282:2027; Panush, Arthritis Rheum. 1986;29:220

ALERGIJE NA HRANO: od vseh vrst hrane, ki jih uporabljamo danes, so mlečni beljakovine, ki so najdene v vseh mlečnih proizvodih glavni – vodilni vzrok za alergije tako pri odraslih, kot pri otrocih.

Bahnam S. Allergies to Milk, New York: Grune and Stratton, 1990

MLEKO IN MLEČNI PROIZVODI NE VSEBUJEJO VLAKNIN: in zato povzročajo zaprtja in druge bolezni, kot so varicozo ven, hemoroidi in hiatus hernio.

DIABETES: Obstajajo dokazi, da beljakovine v kravjem mleku lahko povzročijo sladkorno bolezen tipa I, znova skozi imunsko križno reakcijo do teh beljakovin. Po svetu je sladkorna bolezen tipa I povezana s količinami konzumiranih mlečnih proizvodov. Dojenje zmanjšuje riziko tveganja sladkorne bolezni pri otrocih.

Dahl-Jorgensen, K. Diabetes Care. 1991;14:1081; Karjalainen, J. N. Engl Jmed. 1992;327:302

NEZMOŽNOST PREBAVE MLEKA: mleko in mlečni proizvodi so zelo pogosto predstavljeni kot najbolj naravna hrana, toda večina Afro-američanov (70%), Azijskih-Američanov (95%), Španskih-Američanov (53%) in Domačinov (Indijancev, 74%) sploh ne zmore prebaviti mleka in mlečnih proizvodov. Torej, le ni tako popolna hrana, kajne?

ONESNAŽEVALCI: mlečni proizvodi so zelo pogosto kontaminirani z E.coli, salmonelo, stafilokoki in/ali tuberkulozo. Pasterizacija ne odstrani vedno teh mikrobov.

AIDS 6:759,

POMANJKANJE ŹELEZA: mleko in mlečni proizvodi so glavni vzrok pomanjkanja Źeleza – anemije pri otrocih, saj mleku primanjkuje Źeleza. Mleko preprečuje absorbcijo Źeleza tudi iz drugih vrst hrane, saj ga veŹe nase.

Oski, F. Pediatrics 75 (suppl) 1985:182.

Česa se učiŹo otroci v vrtcih, osnovnih, srednjih Źolah, fakultetah? In kaj nam v izobraŹevalnih oddajah po televiziji, radiu in revialnem tisku zagotavljajo strokovnjaki za prehrano, doktorji ortodoksne medicine, oglaševalci svojih proizvodov in trgovci povsod po svetu, da se razumemo...?

Vse, kar vam lahko povem je: »Razmišljajte s svojimi moŹgani, ne dovolite, da bi drugi razmišljali namesto vas!«

Komercialno mleko –pasterizirano, homogenizirano povzroča še druge bolezni:

Pasterizirano (kuhano) mleko komajda vsebuje nekaj kalcija, ki je v anorganski obliki, torej neuporaben, pa tudi mineralno/kalcijev asimilirajoči encim fosfataza je 100% uničen; da bi telo lahko absorbiralo kalcij potrebuje primerjalne količine magnezija, katerega mleko in mlečni proizvodi vsebujejo zelo majhne količine, s temi količinami magnezija lahko organizem absorbira le kakšnih 20% kalcija, pod pogojem, da bi bilo mleko ne-pasterizirano, kalcij v organski obliki, torej nekuhan, pasteriziran, procesiran. Preostanek kalcija pa tvori ali povzroča tvorbo ledvičnih kamnov, artritisa, ateroskleroze, osteoporoze; naj vas opozorim, da je osteoporoza bolezen, ki nastane zaradi izgube kalcija, ne zaradi pomanjkanja vnosa kalcija. »Velika vsebnost beljakovin v mleku povzroča kar 50% izgubo kalcija skozi urin.« vir: Cohen, MDP, 266.

Mleko je »obogateno« z drogami, strupi, hormoni, ki jih dajejo kravam:

Današnje krave so v primerjavi s tistimi izpred 100 let hranjene s

strupi, drogami, pesticidi ki odganjajo muhe iz njihovih iztrebkov, antibiotiki (tudi prepovedanimi, kot je to primer v Sloveniji) in velikokrat tudi z mesom poginulih Źivali (kostna moka – tudi v Sloveniji). Krave so pogosto injecirane z raznimi hormoni, ki povečujejo mlečno produkcijo, umetno podaljšujejo laktacijo, torej čimveč mleka sira, jogurta. Na Źalost se vse to prenaša v mleko in iz mleka, ki vsebuje povečane koncentracije teh močnih strupov na ljudi, zato so mnogi ljudje postali »odporni na antibiotike«, saj jih »jemljejo« s kravjim mlekom in mlečnimi proizvodi Źe celo Źivljenje. Odkar pa krave hranijo tudi z zrnjem – Źiti, njihovo mleko vsebuje tudi aflatoksine, ki uničujejo jetrne celice Źivali.

Pred 50 leti je povprečna krava dajala 1360 litrov mleka na leto, danes daje 15.000 litrov mleka. In kako je to sploh mogoče? To omogoča dodajanje sintetičnega hormona rBGH (Recombinant Bovine Growth Hormone), imenovan tudi Bovine Somatotropin, razne druge droge, antibiotiki, specialno in forsirano hranjenje. Krave so injecirane z verzijo genetskega inŹeniringa kravjih rastnih hormonov, tako je tudi BGH produkt kravje hipofize, sintetična verzija tega hormona pa se imenuje rBGH, kar je za krave strahovit udarec, močno poveča delovanje kravjega organizma in ga prisili, da proizvaja še več mleka, kar povzroča bolezni krav, povečane vrednosti bakterij v mleku in nasičenih maščob. Ta sintetični hormon injecirajo v kravje organizme vsakih 14 dni, v kravjem telesu pa se pretvori v nov hormon, ki je močnejši od naravnega, torej tistega, ki ga proizvaja kravji organizem sam. Hormon spremeni kravje mleko s povečanim delovanjem in produkcijo mleka, hkrati pa povečuje tudi stopnjo raka pri ljudeh, ki se hranijo z mesom ali mlečnimi proizvodi takšnih Źivali. Vir: Cohen, MTP, 192.

Večina krav v Ameriki je obolelih, bolnih:

V Ameriki se Bolezen norih krav imenuje Downerjev kravji sindrom (Downer Cow Syndrome), ki ubije vsaj 100.000 krav letno. Vir: Ibid., 281.

Kar 60% krav mlekaric ima virus levkemije, sintetični rastni hormon rBGH povzroča bolezni krav z vnetji vimnov, povečanje ran-ic in poškodb tkiv, veliko reproduktivnih problemov, presnovnih problemov, zato takšnim kravam dajejo še ogromne količine antibiotikov...

Takšno kravje mleko ni naravno, saj injeciranje sintetičnih hormonov in antibiotikov v Źivalske organizme, povzroča povečano produkcijo mleka, ki povzroča deljenje rakavih celic tudi raka pri ljudeh. Tako tudi moderne krave mlekarice niso vzgojene naravno, vzgojili so jih s kriŹanjem v laboratorijih (Holsteinke in Frizijke) Źele pred 60 leti.

Gre za nenaravno Źivljenje Źivali samih, njihovo trpljenje, izrabljanje, Źivali so Źe dolgo obdobje tovarne mleka, funkcionarji kmetijskega ministrstva in kmetje govorijo o »produkciji mleka«...

Mleko vnaša v telo novorojenčka tudi hormone:

Mleko je hrana za novorojenčke, ki morajo povečati svojo maso in velikost kar najhitreje, vendar v skladu z načrtom matere Narave, za odrasle osebe pa mleko ni primerna hrana. Mleko prenaša tudi hormone, ki regulirajo rast, vključno z vsemi hranljivimi snovmi, vendar obstaja ogromna razlika med povečanjem mase in rasti med teličkom in človeškim mladičem – dojenčkom, kot sem Źe omenil.

Kravje mleko vsebuje:

- hormone hipofize: PRL, GH, TSH, PSH, LH, ACTH Oxytocin;
- steroidne hormone: Estradiol, Estriol, Progesteron, Testosteron, 17-Ketosteroidov, Kortikosteron, vitamin D;
- hormone hipotalamusa: TRH, LHRH, Somatostatin, PRL inhibicijski faktor, PRL, GnRH in GRH;
- Tiroidni in Paratiroidni hormoni: T3, T4, Calcitonin, Parathormone, in PTH peptide.

Zapomnite si za vedno: Mleko je perfektna hrana le za vrsto, kateri mladič/dojenček pripada v času dojenja; za človeka traja ta doba 2,5 do 3 leta starosti.

Bakterije v mleku:

Celo v pasteriziranem mleku mikrobi niso uničeni. Sprejeti standardi določajo 100.000 bakterij v čajni Źlički mleka ali

20.000 mikroorganizmov v mililitru mleka. Vsebuje tudi mikrobo, ki so odporni na delovanje antibiotikov, saj antibiotiki že dolgo časa ne delujejo več, saj se ljudje hranimo s hrano in mlečnimi produkti, ki vsebujejo povečane doze teh močnih drog, zlasti v ZDA je to izrazito, pivci mleka pa so tako izpostavljeni boleznim rojenih krav – teličkov. Kar 52 različnih antibiotikov so odkrili v mleku za komercialne namene.

Pesticidi v mleku:

Zaradi ogromnega obsega rastlinske hrane – trave, ki jo krave pojedjo, vsebuje mleko visoke koncentracije pesticidov, herbicidov in fungicidov; Američani so ugotovili, da nobeno mleko dosegljivo na trgu v katerem koli delu ZDA ni brez pesticidnih ostankov. Vir: *Cousens, CE, 337*.

V svojem skoraj 11 letnem načinu življenja sloga Naravnega Zdravja – Naravne Higijene, kar pomeni življenje brez »neobhodno potrebnega in taaakooo zdravega mleka in mlečnih izdelkov« se počutim bolje kot kdajkoli doslej, in enako je z vsemi, ki se prehranjujemo na Optimalen način, oziroma živimo slog Naravnega Zdravja – Naravne Higijene.

Alois Kolar, Praktik & Svetovalec Naravnega Zdravja

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
MURSKA SOBOTA

Strokovnjaki za zdravo prehrano vam svetujejo!

- V jedi uživajte!
- Jejite pestro hrano, ki naj bo pretežno rastlinskega izvora!
- Bodite vsak dan telesno dejavni in jejite toliko, da bo vaša telesna teža normalna!
- Večkrat na dan jejite kruh, žita, testenine, riž in krompir, najbolje pri vsakem obroku! Izbirajte polnozrnat izdelke!
- Večkrat na dan (pri vsakem obroku) jejite veliko zelenjave in sadja!
- Jejite čim manj maščob in izdelkov, ki vsebujejo maščobe (na primer. mesne izdelke, namaze...)! Omejite količino mesa in mesnih izdelkov! Izbirajte puste vrste mesa! Enkrat ali dvakrat na teden uvedite brezmesni dan.
- Dnevno uživajte zmerne količine posnetega mleka in manj mastne mlečne izdelke!
- Čim redkeje uživajte slaščice in sladke pijače (sladkane sokove, gazirane pijače)!
- Hrano solite čim manj in omejite uživanje že pripravljenih slanih jedi!
- Hrano pripravljajte na zdrav način in higiensko neoporečno! Hrano dušite, kuhajte ali pecite, vendar je ne cvrite. Dodajte ji čim manj maščob, soli in sladkorja!
- Pijte dovolj tekočine – 8 kozarcev vode dnevno!
- Če pijete alkohol, ga pijte malo in ne vsak dan!
- Zavedajte se, da je dojenje najustreznejši in zadosten vir prehrane dojenčkov do šestega meseca starosti!

Ješprenova solata

(Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci)

- 15 dag ješprenja
- 7 dag fižola
- 5 dag sveže paprike
- 10 dag paradižnika
- 6 dag sira, 6 dag bučnih semen
- žlička gorčice (gorčičnih semen)
- jabolčni kis, sol, poper, zelen peteršilj
- 10 dag kuhanega svinjskega jezika

- Ješprenj in fižol preberemo, operemo in skuhamo.
 - Papriko, paradižnik, jezik in sir narežemo na kocke.
 - Bučna semena drobno zmeljemo, da dobimo pasto, dodamo kis, vodo, sol, poper, gorčico in peteršilj.
 - Solato s prelivom dobro premešamo, zalijemo toliko, da je sočna.
 - Prav je, da se vsaj kako uro marinira.
- Na osebo približno: 340 kcal, maščob – 9 g, vlaknin – ++

PREHRANA PRIMERNA ZA LJUDI - GLEDE NA ATOMIJO

Najprej vam želim povedati, da so odkritja nekaterih antropologov povsem drugačna od stališča ortodoksne znanosti (naj navedem samo dva: Walker, Brynt in v bližnji prihodnosti jih bo vedno več, toda za to bodo porabili še ogromno denarja davkoplačevalcev in samo to je njihov cilj; to omogoča zavlačevana profitabilnost, ki jo prinaša na osnovi denaturirane, devitalizirane, mrtve hrane hranjen človek, na osnovi napačnega življenjskega sloga živeči človek, torej bolan človek, ki ga lahko nato stroka navidezno zdravi in lepo živi od tega zdravljenja (delnice farmacevtske industrije na osnovi takšnega zdravljenja kotirajo najvišje na vseh svetovnih borzah, ne le slovenski), tako antropolog Dr. Alan Walker kot Dr. Vaughn Brynt sta ugotovila, da je človek, kot ga slika ortodoksna znanost, lovec in mesojedec (ki na ognju peče grobo razkosane dele živalskih trupel) samo MIT (še pred cca 10.000 leti se je postopoma pojavljal ogenj, ki je omogočil pečenje, kuhanje, udomačenje živine in s tem povezanim pitjem mleka, vzgajanje in genetsko manipulacijo žit v današnji obliki, sodobna predelava hrane – kmetijsko predelovalna industrija), nič drugega kot mit! Od tod pa začenja »zgodovina človeštva« po zmotnih zaključkih ortodoksne znanosti...

Dr. Alan Walker je pri poglobljenih raziskavah fosiliziranih zob naših starodavnih prednikov ugotovil, da se niso hranili z mesom, listjem, travo, koreninami, v njihov prehrani je prevladovalo izključno sadje! Ob koncu raziskav je ugotovil: »Nobenih izjem ni! Čisto vsak zob, ki sem ga pregledal, naj je pripadal človečnjaku izpred 12.000.000 let ali homo erectus je kazal znake sadjejedstva!« Tudi naše telo je biološko in fiziološko prilagojeno sadju, zato je pomembno razmišljati, koliko sadja bomo pojedli, ne koliko beljakovin, ogljikovih hidratov, maščob, holesterola... »Dr. Vaughn Brynt, vodja Antropološkega Oddelka na University A & M (College Station) v Texasu USA je jasno postavil tezo, da se je človek še pred nekaj deset tisoč leti prehranjeval izključno s sadjem in semeni, občasno tudi zelenjavo, listjem, občasno tudi mesom in/ ali jajci, ki jih je staknil; pil je vodo, obroki so bili sestavljeni glede na okus in vonj trenutno razpoložljive hrane. Vso hrano je užival SUROVO. To svojo trditev je postavil na osnovi poglobljenih raziskav koprolitov. Dr. Brynt je na osnovi analiz ugotovil (mogoče je ugotoviti celo, ali je človek semena zdrobil ali zgrizel, preden jih je pogoltnil, saj semena z žvečenjem razpadejo drugače, kot tista zdrobljena ali zmleta), da je bil jedilnik pračloveka sestavljen iz sadja, orehov, lešnikov, semen in surove zelenjave. Odkril ni nobenih deformacij na okostjih, ki bi kazale na pomanjkanje določenih snovi v njegovi prehrani, le en zob je našel, ki ga je načela zobna gniloba, le en zob v mnogih lobanjah...« Vir: P. Newhouse, Je Controle Mon Stress, p.79-80. To je bil znova strahovit znanstven udarec, zadan »učenim glavam«, ki pišejo zgodovino človeštva in učbenike na osnovnih, srednjih, višjih in visokih šolah, medicinskih fakultetah...

Da je človek frugivor - sadjejedo bitje nas Naravno Zdravje – Naravna Higiena uči že 170 let.

Kako so različne vrste živih bitij prilagojene na hrano?

V naravi se je vsako živo bitje prilagodilo tako, da si zagotovi hranljive snovi iz določenega vira hrane, saj ima vsako bitje svoje prehrabene zahteve; žal biološki učbeniki obravnavajo prehranjevalne navade le deloma in v glavnem le za živali, učbeniki, ki zadevajo prehranjevanje ljudi pa tega sploh ne. Naš zakonito priznan izobraževalni sistem je postal ujetnik ogromnega, mamutskega industrijskega kompleksa (pridelava, vzrejanje in klanje živali, predelava...). To pomeni, da prostitutirajo svoja učenja z namenom zagotoviti potrebe tistih, ki jih pri tem podpirajo, zato je jasno da znanost o človeški prehrani ni pogojena z dejstvi o človeški fiziološki in biološki sposobnosti presnove hrane, pač pa od zahtev prehrabene industrije, ki na osnovi teh zgrešenih, zavajajočih znanstvenih učenj dobro trži svoje produkte, ki povzročajo razvoj vseh oblik bolezni, vključno z rakom in AIDS-em. Seveda pri tem velja načelo: »Samo bolan človek je profitabilen človek!«

Različne vrste živih bitij lahko razvrstimo po njihovi fiziološki in biološki prilagojenosti na specifično vrsto hrane v naslednje kategorije:

- herbivori: to so jedci trave in zelenjave, kot so govedo, ovce, koze, jeleni, srnjad, konji, zajčki, antilope, zebre...

- gramnivori: to so bitja, ki se prehranjujejo z zrnjem, žiti: miši in druge vrste glodalcev, ptice, kokoši in imajo mlinček za predpresnovo,

- insektivori: netopirji, ptiči in druga bitja, ki se prehranjujejo z insekti,

- FRUGIVORI: sadjejede živali – primati, antropoidne opice, ljudje,

- karnivori: živali katerih osnovna hrana predstavlja meso, kosti, drobovje, mrhovina; to so mačke, psi, volkovi, levi, leopardi, tigri, skobci, orli, šakali, hijene,

-omnivori (vsejedci), živali kot so svinje (prašiči, merjasci, tapirji), ki živijo na mešani prehrani sadja, želodov, kostanja, korenin, zelenjave, zrnja, mesa, drobovine, mrhovine...

Ko raziskujemo prehranjevalne navade ljudi po svetu, ugotovimo, da so precej različne; na eni strani imamo Laponce in Eskime, ki se preživljajo kot mesojedci (karnivori, ki umirajo zelo mladi) po drugi strani pa imamo veliko skupin ljudi predvsem v ekvatorialnem področju, ki živijo skoraj ali popolnoma kot frutarijanci - sadjejedci.

V relativno "novejšem času" človeške zgodovine, so bili ljudje predvsem frutarijanci, sadjejedci; še dandanašnji čas so na Javi in drugih Malazijskih otokih področja poznana kot "para desas", kjer se ljudje preživljajo od dreves, bogatih s sadeži (paradiž ali raj izhaja iz teh okoliščin). Povsod po Evropi in bližnjem vzhodu so živele za zidovi, zgrajeni iz velikih skal, obzidji skupnosti, kjer so ljudje vzgajali sadovnjake; imenovali so se: raj-i. ti zidovi so varovali drevesa s sadeži pred živalmi, po drugi strani pa so tudi zadrževal vročino in jih ščitili pred vetrovi in zmrzalmi. Veliko besed s korenem: ava in aval (kot na primer VALHALLA in AVALON) so bile razvite kot terminologija sadne kulture. VALHALLA (vikingska nebesa) v originalu pomeni: jama ali skladišče, kjer so shranjevali jabolka, AVALON pa pomeni: dežela jabolk. Kultiviranje sadja je že takrat dosegalo znanstveni pristop dolgo, dolgo pred formalno zgodovino, ki smo jo shranili kot verodostojno. Spoznamo jo skozi narodopisne legende in po ostankih ogromnih kamnitih zidov teh RAJ-ev PARADIŽ-ev.

Ce smo ljudje naravni frutarijanci, kako smo potem zašli iz diete - umetnost hranjenja za katero smo biološko prilagojeni? V naravnem okolju bodo živali, kot na primer gorile, drobnica in konji raje umrli od stradanja, kot da bi jedli meso,

toda šimpanzi in še nekatere sadjejede živali občasno lovijo raztrgajo in jedo meso kakšne druge živali, bolj poredko, vendar to počno. Strokovnjaki so mnenja, da so se šimpanzi tega naučili od ljudi.

Ljudje smo razvili zelo močan instinkt preživetja, posedujemo v primerjavi z ostalimi živimi bitji neverjetno inteligenco, ki podpira ta instinkt; pred kakšnimi 3 do 4 milijoni let smo ljudje prestopili meje naše domovine v tropskih deželah, okolju; če sledimo geološkim zapisom po celotni zemeljski obli, je bila klima ugodna, gostoljubna in primerna za življenje v skladu z našimi - njihovimi frutarijanskimi navadami. Ostanke tropskih rastlin so našli na Aljaski kot tudi na drugih severnih zemljepisnih širinah. Zaradi kataklizmičnega dogodka ali dogodkov, ki so jih povzročile nizke temperature, mraz in ledene dobe, so se ljudje preselili južneje od teh področij tisti, ki so se odločili vztrajati v novih vremenskih razmerah, so morali spremeniti svoje navade - tudi prehranjevalne, če so želeli preživeti, alternativa je bila izginotje iz zgodovine, ali drugačen način hranjenja, kar je pomenilo začetek prehranjevanja z živalmi, torej mesom, mlekom in izdelkom, ki so se jih naučili narediti iz tega, zdaj za njih primarnega živila. Ljudje so zdaj morali načrtovati in si prizadevati za preskrbo s hrano v odnosu na letne čase ali pa bi za vedno izginili iz obličja planeta, to jih je vodilo v način hranjenja z mesom, ki je odstopal od prvotnega hranjenja s sadeži. Ta prehranjevalna perversnost, ki se je porodila iz nujnosti za preživetje, se kasneje razširila tudi med ljudmi, katerim to ni bilo nujno početi. Navkljub vsemu se je na našem planetu obdržalo precej skupnosti, ki niso nikoli prekršili njihovo naravno sadno prehrano in so ostali frutarijanci. Tako so celo na ostrem podnebjju na Himalaji in severovzhodnem Pakistanu frutarijanske kulture, če govorimo o Hunzah.

Človeško telo se ni nikoli uspelo prilagoditi mesu, mesnim izdelkom, mleku in mlečnim izdelkom jajcem, kuhani ali drugače termično obdelani hrani, od tod izvirajo vse oblike bolezni, toda umetnost medicine (navkljub v Sloveniji kar 6 letnem študiju medicine, kar je največ na svetu) tega še ni sposobna razumeti. Ljudje smo uvrščeni v kategorijo frugivorjev, saj smo najboljše usposobljeni za obiranje in učinkovito presnovo surove hrane: svežega, surovega, zrelega sadja, nekaj zelenjave, oreškov, lešnikov, semen v že znanih razmerjih, pol litra ali več doma pripravljenih svežih zelenjavnih/sadnih sokov dnevno; takšen način prehrane se imenuje Optimalna prehrana in je skupaj s slogom Naravnega Zdravja – Naravne Higijene najboljša osnova za vitko, vitalno, zdravo, za življenje sposobno telo, telo ki ne potrebuje navideznega zdravljenja stroke ali alternative. Ve to učimo in promoviramo tudi z lastnim 100% zgledom v Klubu Naravnega Zdravja – Club of Natural Health, kot edini tovrstni organizaciji v Sloveniji.

Alois Kolar, Praktik & Svetovalec Naravnega Zdravja

Da! Za življenje

Da! Za življenje je projekt Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota. Namen projekta je varovanje in krepitev duševnega zdravja mladostnikov. Današnji način življenja postavlja za družbo, še posebej pa za družino vse večje zahteve, ki se odražajo na duševnem zdravju otrok in mladostnikov. Namen projekta je torej varovanje in krepitev duševnega zdravja mladostnikov. Izvaja se v šol. letu 2004/05 in sicer v obliki interaktivnih delavnic za dijake in starše učencev pomurskih osnovnih in srednjih šol. Z dijaki in starši se v teh delavnicah srečuje pater dr. Karel Gržan. Poudarek na delavnicah je pridobitev veščin in spretnosti za izboljšanje pro socialnega vedenja mladostnikov in za boljšo medgeneracijsko komunikacijo. V okviru projekta je nastal

tudi priročník za starše in mladostnike, zloženka in CD-rom za mladostnike. Osrednja aktivnost pa je zaključni koncert za mlade.

Projekt je tako pri mladostnikih kot starših dobro sprejet in se je pokazal kot primerna oblika za dvig ozaveščenosti in znanj na področju zasvojenosti in samomorilnosti.

Zdenka Verban Buzeti, prof. zdravstvene vzgoje
ZZV Murska Sobota

Hoja za življenje

Za zdravje je pomembno tudi gibanje. Gibamo se: hodimo, tečemo, plavamo, se rekreiramo na različne načine. Najbolj popularen in najbolj množičen šport v Sloveniji je povezan s hojo v naravi. Včasih ga imenujemo izletništvo in pohodništvo. Take aktivnosti so najpogostejše povezane s preživljanjem časa z družino ob vikendih in v času počitnic, pa tudi z druženjem s prijatelji.

Bolj zahtevne oblike hoje v naravi so planinarjenje in gornišstvo. Moramo priznati, da čeprav so privlačne, take aktivnosti izvajamo periodično. Samo načrtna in redna vadba prinaša dobro dolgotrajno telesno in duševno počutje. Hoja je ena najcenejših najdostopnejših, najučinkovitejših in najvarnejših oblik telesne aktivnosti, primerna za vsakogar, izvedljiva kdajkoli in kadarkoli. Ali ste že slišali za »nordijsko hojo« ali hojo s palicami? To je nova oblika rekreacije za vso populacijo - šport za vse generacije, za popolne začetnike, za dobre športnike, izredno primerna pa je tudi za ohranjanje psihofizične kondicije v tretjem življenjskem obdobju. Prednosti nordijske hoje so, da ni sezonski šport in se lahko vadi v naravi v katerem koli letnem času na različnih terenih. Je najhitreje rastoča oblika rekreacije. Pri pravilni tehniki je vključeno 90 odstotkov mišic - pri hoji, svoje osnovno gibanje obogatimo in nadgradimo z dodatno obremenitvijo zgornjega dela telesa. Poraba energije se poveča za 20 do 26%.

Z nordijsko hojo ne razvijamo samo vzdržljivost, temveč moč, gibljivost ter koordinacijo. Najbolj pomembno je to, da je učinkovita preventivna dejavnost proti telesnim in duševnim tegobam moderne civilizacije, motnjam v delovanju srca in ožilja, pljučnim boleznim, sladkornim boleznim, osteoporozi. Projekt Pomurskega društva za boj proti raku, »Pomurje v gibanju« promovira nordijsko hojo, ki je v zadnjem času v razvitem svetu največji rekreativni »boom«. Projekt financira EU. V okviru projekta sta nosilec projekta Pomursko društvo za boj proti raku in partner v projektu Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota izšolala prvo skupino 30 vodnikov za nordijsko hojo, ki vam lahko pomagajo k osvojitvi nordijske hoje. Ta vključuje ustrezen način priprave na vadbo, izbor prave opreme in ustrezno tehniko hoje. Pridružite se nam! Vzemimo zdravje v svoje roke!

Jadranka Jovanović, prof.
ZZV Murska Sobota

HRANA VARUJE ZDRAVJE

Ali je res, da hrana vsebuje snovi, ki varujejo pred boleznimi? Da. Imenujemo jih zaščitne snovi. Med njih spadajo vitamini (vitamini A, C in E), minerali kot je na primer selen, karotinoide, flavonoidi, fitoestrogeni, vlaknine in številni drugi. Škodljive snovi nastajajo nenehno, v vsakem trenutku. Njihova škodljivost je v tem, da poškodujejo (oksidirajo) različne pomembne sestavine celic. Tako prispevajo k

nastanku številnih bolezni - od poapnenja žil z boleznimi srca in ožilja do sive mreže in celo raka. Vendar je narava poskrbela za načine preprečevanja škodljivih učinkov oziroma za zmanjševanje nastanka škodljivih snovi v telesu. Kako? S posebnimi sistemi, ki jih imajo celice. Za to, pa so potrebne zaščitne snovi. Kje jih najdemo? Predvsem v sadju in zelenjavi. Med zaščitnimi snovmi tako imenovani antioksidansi »lovijo« škodljive snovi, ki nastanejo kot stranski produkti presnove. Varovalno vlogo ima predvsem surova, sveža rumeno-zelena zelenjava in sadje. Sem sodijo: korenje, paradižnik, buče, brokoli, cvetača, ohrovt, zelje, lisnata solata, česen, čebula ter sadje iz skupine agrumov in jagodičevja (maline, borovnice, jagode, ribez...), breskve, lubenice, melone in drugo sadje. Zaščitne snovi vsebujejo tudi rožmarin, timijan, bazilika, ingver in žajbelj ter zeleni čaj zato naj bodo vsakodnevno prisotni v naši prehrani. Tako na primer paradižnik vsebuje zaščitno snov likopen, ki bi naj ščitil pred rakom na prostati. Soja in sojini izdelki vsebujejo hormonu estrogenu podobne snovi, ki naj bi zmanjševale menopavzne težave in hkrati nevarnost raka na dojki. Ajda vsebuje rutin, ki deluje toksično na rakave celice. Veliko vlogo kot zaščitna snov imajo vlaknine. Kolikokrat ste olupili jabolko, lupino pa zavrgli? Škoda. Prav v lupini je veliko koristnih snovi, med njimi so tudi vlaknine ali balasti. To so snovi, ki jih naša prebavila ne prebavijo. Po zaužitju vlaknine nabreknejo in dajejo občutek sitosti. Zato varujejo pred debelostjo in so dobrodošla za hujšanje. Netopne vlaknine povečujejo volumen blata, skrajšajo prehod vsebine skozi črevesje. Tako preprečujejo zaprtje, po drugi strani pa skrajšajo čas delovanja škodljivih snovi, katere vnesemo v telo ali se tam ustvarjajo. Topne vlaknine pa vežejo vodo, žolčne soli (holesterol), preprečujejo nagli porast krvnega sladkorja po obroku, zavirajo vsrkavanje nekaterih hranil (minerali in vitamini - majhni otroci in stari ljudje). Z vlakninami so bogati zelenjava in sadje ter žita in žitni izdelki - kruh (črni, graham, ovseni, polno zrnati), testenine iz polno zrnate moke, ješprenj, ajdova in prosena kaša, kosmiči, neoluščen riž, musli, polnovredna moka. Vsak dan naj bo na naši mizi hrana, ki vsebuje zaščitne snovi - zelenjava in sadje vseh barv ter polnovredna žita in žitni izdelki.

prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
ZZV Murska Sobota

Recept za zdravo jed:

ZELENJAVNA ENOLONČNICA S PIRO /za 4 osebe

1 čebula
2 pora
25 dag
korenčka
20 dag
brokolija
25 dag
brstičnega
ohrovt
35 dag
krompirja
3 žlice olja
11 vode
sol
10 dag pire
peteršilj

Drobno seseklano čebulo dušimo z 1 žlico vode in 3 žlicami olja. Dodamo zelenjavo. Prilijemo vodo, dodamo zeliščno mešanico in kuhamo. Posebej skuhamo piro po navodilu. Dodamo jo v zelenjavo in postrežemo. Še prej potresimo s seseklim peteršiljem. Zelenjavo lahko kombiniramo poljubno. Za spremembo lahko naredimo krepko jed. Dušeni čebuli dodamo 25 dag piščančje prsvice brez kože narezane na majhne koščke. Nadaljujemo po zgoraj napisanem postopku.

prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
ZZV Murska Sobota

Zdrav naćin priprave hrane: kuhanje v vodi

Prehranjevati se zdravo, pomeni skrbno izbrali živila na policah prehranske piramide, jih prav tako skrbno in na zdrav naćin pripraviti. S toplotno obdelavo se povećujejo prebavljivost in užitnost živil, zmehćajo se mišićna in celulozna vlakna ter sproščajo aromatićne snovi, unićijo se tudi škodljivi mikroorganizmi. Seveda bomo številna živila, predvsem zelenjavo in sadje, uživali presna. *Kuhanje* v vodi štejemo med zdrave naćine priprave. Upošćevati pa moramo nekaj priporoćil. Izgube hranilnih snovi v živilu zmanjšamo, če damo živilo v vrelo vodo (skrajšamo ćas priprave), uporabimo primerno kolićino vode, ki je ne odvrćemo (uporabimo za juho, omako...), in seveda kuhamo v pokriti posodi, pokrovke pa odkrivamo redko ali sploh ne. Pokrov naj dobro tesni, da lahko nastaja v loncu dovolj pare, in ga ćim manj odkrivamo. Kuhinjsko sol dodajamo na koncu kuhanja, ker raztaplja vitamine in minerale. Zelenjavo in sadje temeljito operimo, preden zrećemo na manjše košćke. Zrezanih već ne peremo in ne namakamo, kajti zrezano živilo ima veliko površino, prek katere se izgubljaajo hranljive snovi. Živil nikoli ne razkuhamo. Predvsem je pomembno, da se naućimo pravilno skuhati zelenjavo. Dobro skuhana zelenjava ostane nekoliko »trda« in lepe mamljive barve. Zelo dober naćin priprave je *kuhanje v sopari*. Tu se izgublja zelo malo hranljivih snovi. Živila, kuhana v pari, imajo lepšo barvo ter boljši okus in vonj. Jedi lahko pripravljamo tudi s pomoćjo lonca na pritisk (ekonom lonca). Sodobni lonci imajo regulator temperature, tako da zelenjavo in druga živila lahko kuhamo pri nižji temperaturi, da so izgube hranljivih snovi manjše. Predvsem pa upošćevamo ćas kuhanja. Torej z naćinom priprave se povrnimo v stare ćase, ćase naših babic in prababic. Bodimo sodobni, zdravi in uživajmo v kuhanih jedeh. Pri tem pa ohranimo del svoje tradicije, in še već bodimo ponosni na njo. Primeren naćin priprave je tudi *dušenje*, priprava živil v majhni kolićini vode ali v lastnem soku. Dušimo lahko v zelo majhni kolićini maščobe ali celo brez nje. Dušimo v dobro zaprti posodi, zato se živilo zmehća v pari. Hranilne snovi se većinomah ohranijo. Dušimo na majhnem ognju, tako da temperatura ostane pod 100 ° C. Uvrstimo v naš jedilnik jedi, ki jih pripravljamo s postopki dušenja in kuhanja v vodi. Bodimo zdravi – jejmo zdravo!

prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
ZZV Murska Sobota

Krepka enolonćnica / »Lahko jem« B. Belović

40 dag svinjine
10 dag korenja
5 dag zelene
10 dag graha
10 dag zelja
10 dag kolerabe
1 ćebula 25 dag
krompirja
2 lovorjeva lista
6 zrn popra,
kumina, sol

- Zelenjavo poljubno narećemo.
- V posodo damo polovico zelenjave, razen zelja in polovico mesa narezanega na kocke.
- Zaćinimo s polovico zaćimb
- Na meso damo preostalo zelenjavo in meso.
- Na vrh naloćimo zelje, ter ostanek zaćimb.
- Do roba mešalice nalijemo vodo.
- Kuhamo pokrito.

Priprava jedi z malo ali nić maščob?

Pa vendarle okusno in zdravo. Brez maščob oziroma z manj le-teh lahko pripravimo hrano na već naćinov. S pomoćjo alu *folije* živila lahko pripravimo v lastnem soku brez dodajanja maščobe. Alu folija je obstojna na vroćini in jo zato lahko uporabljamo v pećici, na žaru ali ponvi. Tako pripravljene jedi so odlićnega okusa, prihranimo pa tudi sol (zdrava prehrana, diete). V *foliji za peko* (dobite jo v vsaki boljše zaloćeni trgovini) prav tako lahko pripravimo jedi brez maščob. Upošćevati je treba navodila za pravilno uporabo.

Odlićen naćin priprave. Jedi brez dodajanja maščob lahko pripravimo tudi s pomoćjo *papirja za peko*. Pomembno je, da se papir prilega vsaki ponvi in pekaću. Obićajno ga gospodinje uporabljamo za pećenje peciv. Poskusite pripraviti jed v ponvi, katero obloćite s papirjem za peko ter jo poloćite na ploščo šćedilnika.

Današnja moderna tehnologija z mnogimi novimi materiali uspešno uveljavlja *posode za pripravo jedi brez maščob in vode*. Jedi, ki jih pećemo brez maščob, so laćje prebavljive, imajo manj maščobe kot živila, ki jih pećemo na klasićen naćin z dodatkom maščob, razen tega pa se izognemo škodljivim snovem, ki nastajajo pri pećenju ali praženju z dodatkom maščob. Meso, pripravljeno na tak naćin, je okusnejše, lepše po izgledu ter većje od pećenega na maščobi. Pri praženju mesa na maščobi se le - ta zmanjša do 20 %. Tudi v *teflonski* posodi lahko pripravimo jedi brez dodajanja maščob. Pozor! Posoda mora biti zelo kakovostna. Strogo upošćevajmo navodila proizvajalca. Ob vsaki poškodbi notranjosti posode jo je treba zavreći. Torej, pri vsakdanji pripravi jedi se ćim pogosteje poslućujmo priprave brez dodajanja maščob.

Še tako enostavna in skromna jed pripravljena na zdrav naćin, zaućita v miru in hvalećnosti je pravi vir zdravja.

Skua v foliji z zelenjavo (za štiri osebe)

(Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci)

4 kose skuše po 20 dag

10 dag korenja

10 dag krompirja

10 dag bućk ali blitve

Ribe oćistimo, solimo, popramo in pokapamo z limoninim sokom.

Alufolijo premaćemo z oljem, nanjo poloćimo zelenjavo, (korenje blanširamo) solimo, na zelenjavo damo skušo in jo pokrijemo z zelenjavo. Ovijemo v folijo. Pećemo v ponvi pokrito, ali na žaru, lahko tudi v pećici. Ponudimo v foliji.

Na osebo priblićno: 400 kcal, 24 g maščob, vlaknine +

sol, poper, lovor, roćmarin, lušćrek, limonin sok

prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
ZZV Murska Sobota

POROČILO O OPRAVLJENEM OBSEGU DEL V LETU 2004

Družba WOLF Skakovci d.o.o., kot izvajalec DRŽAVNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE (v nadaljevanju GJS) ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili, daje tiskanim medijem naslednje poročilo o obsegu opravljenega dela v letu 2004 za javnost. Z dnem 01.05.2004 je družba WOLF Skakovci d.o.o., začela izvajati GJS ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili na registrskem območju MS in MB in tako teritorialno pokriva 10 UE oziroma 57 občin. V letu 2004 je družba WOLF Skakovci d.o.o. v sodelovanju z družbo LETNIK & SAUBERMACHER d.o.o. iz Lenarta prevzela in v centru za obdelavo v Skakovcih razgradila 5892 osebnih vozil iz programa "sanacija starih bremen", to so vozila, ki so bila objavljena iz prometa pred 01.05.2004. Akcije odstranitve pa so tekale preko občin. Izvedeno je bilo 89 akcij odvozov v 50 občinah. Obseg izkazuje veliko zavzetost in izjemno pozitiven odnos do varovanja okolja v občinah. V marsikateri občini so se ŽUPANI osebno vključili v akcije na terenu, ter s tem vzpodbudili občane k odstranitvi starih avtomobilov, kar je bilo v veliko pomoč strokovnim sodelavcem na občinah, ki so akcije neposredno izvajale. Ob tako intenzivnem sodelovanju z občinami je družba WOLF Skakovci, d.o.o. prevzela in razgradila 2/3 vseh prevzetih vozil v R Sloveniji, čeprav pokriva najmanjše območje nasproti ostalim trem koncesionarjem. Doseženi rezultat glede na to, da pokrivamo območje, kjer sta dva največja rezervoarja pitne vode, to je Mursko in Dravsko polje, izjemnega pomena saj samo količine odstranjenih olj in akumulatorjev, ki vsebujejo kislino, ob predpostavki, da bi to lahko končalo v podtalnici, pove več kot dovolj. Ker akcijo odstranitve starih bremen financira proračun R Slovenije do 30.4.2005, pozivamo vse lastnike vozil, ki so bila objavljena iz prometa pred 1.5.2004 in se jih želijo znebiti, da naj ta vozila čim prej prijavijo pri svoji občini. Ter 919 vozil, ki so bila objavljena iz prometa po 1.5.2004, katera so bila prevzeta v centru za obdelavo v Skakovcih ali na prevzemnih mestih. Za vozila objavljena po 1.5.2004 mora zadnji lastnik po 1.1.2005 razgradnjo sam plačati in sicer 21,10 SIT plus DDV za kg avtomobila. Teža avtomobila je določena v centralni bazi podatkov in je identična teži vpisani v prometno dovoljenje. Lastnike vozil, ki so svoja vozila objavili iz prometa na Izjavo o lokaciji, želimo seznaniti, da je v novembru bil sprejet Pravilnik o ravnanju z izrabljenimi motornimi vozili Ur. l. RS, št. 118/04 in če nimajo pogojev za hrambo vozila na lokaciji v skladu s pravilnikom in ga ne nameravajo več registrirati naj rajši vozilo oddajo na enem izmed prevzemnih mest, saj bo to ceneje kot pa hramba v nasprotju s Pravilnikom.

Drago WOLF, direktor

OBVESTILO O IZVEDBI TESTIRANJA ŠKROPILNIH NAPRAV V LETU 2005

Obveščamo Vas o pripravi in izvedbi testiranja škropilnih naprav v letu 2005. K sodelovanju Vas vabimo tudi letos, ko smo že pripravljeni na izvedbo testiranja. Testiranje izvajamo z novo računalniško vodenjo napravo, ki bo dokaj natančno izmerila delovanje škropilnih naprav. Pogoji za kvalitetno in natančno meritev pa so primerne

lokacije ali testirna mesta, ki morajo biti ravna in z asfaltno podlago. Omenjene zahteve nas omejujejo pri izbiri lokacij. Izbrali smo ustrezna testirna mesta. Pri izbiri smo upoštevali tudi oddaljenost in še druge elemente. Storitve zajemajo:

- Testiranje škropilnih naprav in svetovanje v zvezi z uporabo naprav.

Delovni čas ekipe na terenu je od 8.00 do 15.00 ure oziroma v primeru manjše udeležbe ekipa zaključí pol ure po zadnji stestirani napravi.

Cena: Za letos je na MKGP potrjena cena 8.000,00 SIT z DDV. Na terenu bomo zaračunavali polno ceno.

Uporabnike bomo pisno povabili na testiranje. Na terenu bo tudi serviser, ki bo sproti odpravljaj napake. Škropilne naprave bomo testirali tudi na sedežu šole ob predhodnem dogovoru. Uporabniki morajo na testiranje pripeljati čiste naprave z varnim priklopom.

Na HODOŠU in KRPLIVNIKU se bo izvajalo testiranje škropilnic, v sredo dne 4.5.2005

Srednja kmetijska šola Rakičan
prof. Štefan SMODIŠ, dipl.oec., ravnatelj

OBVESTILO

RS UPRAVNA ENOTA MURSKA SOBOTA
Oddelek za kmetijstvo in gopodarstvo
KARDOŠEVA 2
9000 MURSKA SOBOTA

Določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah

V spomladanskih mesecih se bodo na področju naše občine verjetno pojavljale škode po divjadi na kmetijskih in gozdnih kulturah, zato vas obveščamo, da je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s sklepom št. 322-10/127/2004/37 z dne 5.10.2004 in spremembo sklepa št. 322-10/127/2004/39 z dne 22.11.2004 imenovalo komisijo za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kultura. Komisija ocenjuje škodo, če se oškodovanec in pooblaščenec upravljalca ne sporazumeta o višini odškodnine. Po določilih 2. odstavka 56. člena Zakona o divjadi in lovstvu, če se oškodovanec in pooblaščenec upravljalca v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi ogleda ne sporazumeta o višini odškodnine, pošlje oškodovanec pisno prijavo škode komisiji. Za področje Pomurskega lovsko upravljalkega območja je sedež komisije na Upravni enoti Lendava, Trg Ljudske pravice 5, 9220 Lendava.

Komisijo sestavljajo:

Miran Lovrin (predsednik), UE Lendava, tel: 02 577 36 71 in 041 773 301
Stanislav Modlic (namestnik), UE Ljutomer, tel: 02 584 94 31
Branko Vajndorfer (član), ZGS, OE M. Sobota
Stanko Rojko (namestnik), ZGS, OE M. Sobota
Karel Hari (član), KGZS,
Franc Bencak (član), KGZS in
Bojan Kotnik, Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano.

Po pooblastilu načelnika,

Irena ŠINKO, univ.dipl.inž.zoot.

P O N U D B A

Št. 170/05 LS, za oddajo kmetijskih zemljišč v zakup na območju občine Hodoš.
Predmet ponudbe so sledeča:

Šifra	Katastrska občina	Parcela	Vrsta dej. rabe	Kat. razred	Površina	Zakupnina v SIT	Doba zakupa let
001	Hodoš	3578	Travnik	5	40.15		10
001	Hodoš	3579	Travnik	4	47.50		10
001	Hodoš	3771	Travnik	3	14.41		10
001	Hodoš	3772	Travnik	3	08.63		10
001	Hodoš	3763	Travnik	3	16.06		10
001	Hodoš	3764	Travnik	3	03.46		10
001	Hodoš	3765	Travnik	3	03.84		10
001	Hodoš	3766	Travnik	3	10.95		10
001	Hodoš	3775	Travnik	3	34.59		10
001	Hodoš	4019	Njiva	5	40.71		10
001	Hodoš	4055	Njiva	7	78.45		10
001	Hodoš	1620	Travnik	7	49.53		10
001	Hodoš	1618	Travnik	7	26.83		10
001	Hodoš	26	Travnik	7	31.43		10
018	Krplivnik	31	Njiva	6	93.72		10
018	Krplivnik	32	Vinograd	6	2.20		10
018	Krplivnik	33	Travnik	6	2.52		10
018	Krplivnik	58	Travnik	5	3.84		10
018	Krplivnik	62	Sadovnjak	4	6.12		10
018	Krplivnik	63	Travnik	5	23.44		10
018	Krplivnik	133	Travnik	4	32.55		10
018	Krplivnik	404	Njiva	5	13.19		10
018	Krplivnik	405	Travnik	5	37.44		10
018	Krplivnik	406	Njiva	5	27.10		10
018	Krplivnik	407	Njiva	5	21.59		10
018	Krplivnik	408	Travnik	6	17.36		10
018	Krplivnik	435	Njiva	5	38.73		10
018	Krplivnik	439	Travnik	6	15.02		10
018	Krplivnik	449	Travnik	5	5.07		10
018	Krplivnik	451	Travnik	5	1.26		10
018	Krplivnik	464	Travnik	6	2.87		10
018	Krplivnik	466	Travnik	6	3.45		10
018	Krplivnik	550	Travnik	6	8.11		10
018	Krplivnik	551	Njiva	6	25.98		10
018	Krplivnik	554	Travnik	5	5.87		10
018	Krplivnik	751	Travnik	6	24.20		10
018	Krplivnik	752	Njiva	5	40.95		10
018	Krplivnik	753	Njiva	6	45.15		10
018	Krplivnik	773	Travnik	4	89.70		10
018	Krplivnik	774	Travnik	4	5.46		10

Rok prijave je 30 dni po objavi v občinskem glasilu. Vsak, ki želi zemljišče v zakup, mora podati pisno prijavo na razpis, ki jo pošlje priporočeno ali neposredno vložiti na sedežu občine Hodoš. Izbrani zakupnik bo posest prevzel po sklenitvi zakupne pogodbe.

Občinska uprava

POLICIJA SVETUJE

ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA-1 NOVOSTI :

V 3. točki 24. člena ZVCP je določeno, da udeleženci cestnega prometa ne smejo uporabljati in tudi ne imeti pri sebi ali v vozilu ali na njem naprav, s katerim bi lahko otežili, motili ali preprečili delovanje merilnih ali drugih naprav ali tehničnih sredstev, ki jih uporabljajo pooblašeni organi pri nadzoru cestnega prometa.

Za kršitev tega je določena globa najmanj 120.000,00 SIT.

HITROST:

Voznik sme voziti s takšno hitrostjo, da vozilo ves čas obvladuje in da ga lahko ustavi pred oviro, ki jo glede na okoliščine lahko pričakuje. Hitrost in način vožnje mora prilagoditi svojim sposobnostim, lastnostim in stanju ceste ter preglednosti na njej, gostoti in drugim značilnostim prometa, vremenskim razmeram ter značilnostim vozila in tovora v njem ali na njem.

Za kršitev je določena globa 50.000,00 SIT in tudi 4 kazenske točke.

Voznik ne sme brez upravičenega razloga voziti tako počasi, da bi oviral druge udeležence v prometu. Kadar je hitrost vozila iz prejšnjega odstavka za več kot polovico nižja od največje dovoljene hitrosti mora voznik takega vozila vklopiti varnostne utripalke.

Za kršitev je določena globa 30.000,00 SIT.

ZAPUSTITEV VOZILA

Voznik, ki zapusti vozilo, mora ukreniti vse potrebno, da se vozilo ne more samo premakniti in vozilo zavarovati pred neupravičeno uporabo.

Za kršitev je določena globa 10.000,00 SIT.

ODGOVORNOST STARŠEV, POSVOJITELJEV, SKRBNIKOV IN REJNIKOV

Če otrok ali mladoletnik prekrši predpise o varnosti cestnega prometa, pa je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad njim, se za prekršek opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva kaznujejo z globo najmanj 20.000,00 SIT njegovi straši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki.

PEŠCI V PROMETU

Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s prednje in zadnje strani.

Za kršitev je predpisana globa 10.000,00 SIT.

ŽIVALI V PROMETU:

Domače živali (psi mačke, drobnice in večje živali), ki lahko ogrozijo varnost cestnega prometa, so lahko na cestah, namenjenih prometu motornih vozil le v spremstvu osebe, ki jih varno vodi.

Predpisana globa je 10.000,00 SIT.

RAZPIS - PÁLYÁZAT

za podelitev priznanj - elismerések
kiosztására

V skladu z 9. členom Odloka o priznanjih Občine Hodoš (Ur.LRS, št. 59/01) se razpisuje zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Hodoš za leto 2005 in sicer za priznanja:

- **ČASTNI OBČAN** Občine Hodoš
- **ZLATA PLAKETA** Občine Hodoš
- **LISTINA** Občine Hodoš

Predlog mora vsebovati:

- naziv in ime pobudnika
- ime in priimek predlaganega prejemnika priznanja in osnovne osebne podatke,
- obrazložitev pobude,
- dokumente, ki potrjujejo dejstva v obrazložitvi (če obstajajo).

Predloge posredujte na občinsko upravo Občine Hodoš, najkasneje do 16. maja 2005, nakar jih bo obravnavala komisija, ki bo sprejela ustrezen Sklep za podelitev in ga posredovala Občinskemu svetu v obravnavo in odločanje. Sklep Občinskega sveta o podelitvi priznanja Občine Hodoš bo objavljen v naslednji številki glasila.

Hodos Község Elismeréseiről szóló Szabályrendelete (SzK Hiv. Lapja 59/01) 9. cikkelye alapján pályázatot hirdet a Hodos Község 2005-es évi elismeréseinek kiosztására, éspedig:

- **Hodos Község DÍSZPOLGÁRA**
- **Hodos Község ARANY PLAKETTJE**
- **Hodos Község OKMÁNYA**

A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a kezdeményező (javaslattevő) nevét, megnevezését
- az elismerése javasolt családi nevét, utónévét és alapvető személyi adatait,
- a kezdeményezés indoklását,
- az indoklásban szereplő tényeket bizonyító okmányokat (ha léteznek ilyenek).

A javaslatokat legkésőbb 2005. május 16-áig várjuk a községi hivatalba, ezt követően a Bizottság megvitatja őket, elfogadja a megfelelő határozatot, és ezt megvitalásra és döntéshozatalra továbbítja a Községi Tanácsnak. A Községi Tanácsnak a Hodos Község elismerésének kiosztásával kapcsolatos határozatának döntését a következő lapban közöljük.

Občinska uprava - Községi hivatal

PRIDRUŽI SE NAM SLOVENSKA VOJSKA – ŽIVLJENSKI IZZIV

V zadnjih letih so bile sprejete odločitve pomembne za Slovensko vojsko (SV), ki narekujejo preoblikovanje SV iz naborniške v poklicno in profesionalno vojsko. Oktobra 2003 je usposabljanje zaključila zadnja generacija vojakov na obveznem služenju vojaškega roka. Med tem časom pa v SV potekajo številne aktivnosti, ki so usmerjene v oblikovanje poklicne in profesionalne vojske. Velike in korenite spremembe nastajajo predvsem na kadrovskem področju. Vojake nabornike bodo v naslednjih letih zamenjali *poklicni vojaki, pogodbeni pripadniki rezervne sestave in vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka*.

TUDI VI LAHKO POSTANETE VOJAK SLOVENSKE VOJSKE.

Ste kdaj razmišljali, da bi postali poklicni vojak SV? Vas zanima dinamično in izzivov polno delo?

Če ste državljani Republike Slovenije, imate ustrezne zdravstvene in psihofizične sposobnosti, ste praviloma stari do 25 let, imate najmanj IV. ali V. stopnjo splošne izobrazbe, ste nekaznovani in za vas ni varnostnega zadržka, niste pa niti član nobene politične stranke, izpolnujete pogoje za zaposlitev v SV.

V Slovenski vojski lahko uresničite svoj življenjski izziv in naredite poklicno kariero, lahko pa samo začasno (za pet let) rešite problem brezposelnosti in si izboljšate socialni položaj. Slovenska vojska vam omogoča pogodbeno zaposlitev do pet let z možnostjo podaljšanja, dodatno pokojninsko zavarovanje, 24-urno nezgodno zavarovanje, izobraževanje doma in v tujini, vodeno karierno pot, dinamično delo, usklajen in motiviran kolektiv, upravljanje s sodobno vojaško opremo in oborožitvijo, udeležbo v mirovnih operacijah po svetu, sodelovanje na vojaških vajah s tujimi oboroženimi silami, nadgrajevanje osebnega znanja in psihofizične pripravljenosti ter primerno socialno varnost.

KOT POGODBENI PRIPADNIKI SLOVENSKE VOJSKE lahko prostovoljno sodelujejo moški in ženske od dopolnjenega 18. leta starosti do koledarsko dopolnjenega 40. leta ženske in 50. leta moški, oz. 60. leta častniki. Pogodbeni pripadnik SV lahko postanete, če izpolnujete naslednje pogoje: ste državljani Republike Slovenije, ste v vojaški evidenci, vam ni bila priznana pravica do ugovora vesti, ste ustrezno stari, imate najmanj IV. stopnjo izobrazbe, niste zaposleni ali se ne izobražujete v tujini, niste prednostno razporejeni na delovno dolžnost ali niste oseba, ki se ne razporeja na obrambne dolžnosti in niste bili kaznovani. Kandidati z Ministrstvom za obrambo R Slovenije sklenejo pisno pogodbo o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi.

Kot pogodbenemu pripadniku vam SV nudi naslednje poklicne izzive in ugodnosti: plačilo za pripravljenost vpoklica, plačilo za udeležbo na usposabljanjih, nadomestilo plače za čas usposabljanja, plačilo za opravljanje vojaške službe v miru, izrednih razmerah in vojnem stanju, prenočišče, prehrano in povračilo

stroškov prevoza, nezgodno zavarovanje, dodatek za stalnost, nujno pravno pomoč, napredovanje v vojaški strukturi ter izobraževanje doma in v tujini. Kot pogodbeni pripadnik SV tako skupno prejmete (za 30 dni usposabljanja na leto) od okrog 400.000 (vojak) do 470.000 (častnik) tolarjev.

PROSTOVOLJNO SLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA je služenje na podlagi prostovoljne odločitve kandidata ali kandidatke. Z izbranimi kandidati in kandidatkami Ministrstvo za obrambo R Slovenije sklene pogodbo o prostovoljnem služenju vojaškega roka. Služenje traja tri mesece in se izvaja v vojašnicah v Murski Soboti, Bohinjski Beli, Novem mestu in Postojni. Vojašnico, v kateri bi želeli prostovoljno služiti vojaški rok, si izberete sami.

Kdo se lahko prijavi za prostovoljno služenje vojaškega roka?

Za prostovoljno služenje vojaškega roka se lahko prijavijo fantje in dekleta, stari od 18 do 27, ki še niso odslужili vojaškega roka, so zdravstveno sposobni za vojaško službo in nimajo priznane pravice do ugovora vesti vojaški dolžnosti.

Kaj boste pridobili?

Na prostovoljnem služenju vojaškega roka boste pridobili nova znanja in izkušnje, sklenili nova prijateljstva, izboljšali svojo psihofizično pripravljenost, imeli pa boste tudi (ob izpolnjevanju ostalih pogojev) prednost pri zaposlitvi v SV in pri opravljanju vojaške službe v prostovoljni rezervi. Med prostovoljnim služenjem boste zdravstveno in nezgodno zavarovani, služenje pa se vam bo vštelo v pokojninsko dobo. Zagotovljeno vam bo prenočišče, prehrana, povračilo stroškov prevoza in nujna pravna pomoč. Med služenjem pa boste dobivali tudi denarne prejemke, ki v treh mesecih služenja znašajo skupaj 140 % minimalne plače, to je okrog 165.000 tolarjev.

VSE DODATNE INFORMACIJE, OBRAZCE IN POMOČ PRI IZPOLNJEVANJU VLOG DOBITE PRI SKUPINI ZA PRIDOBIVANJE KADRA MS

Vojašnica Murska Sobotica, Kopališka 4, 9000 M.

Sobotica, telefon: 02/531-10-48 interno 215

ALI V PISARNAH IZPOSTAVE ZA OBRAMBO V MURSKI SOBOTI, LENDAVI, G. RADGONI IN LJUTOMERU

INFORMACIJE DOBITE TUDI NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI 080 1322

TER NA SPLETNI STRANI <http://www.mors.si>
naborna. pisarna mors.si

OBVESTILO - ÉRTESÍTÉS!

Opravljanje **tehničnih pregledov traktorjev** in traktorskih priklopnikov na terenu v letu 2005, spomladanski del, bo na območju Občine Hodoš (za naselji Hodoš in Krplivnik)

V TOREK, 26. 04. 2005 OD 8.00 DO 16.00 URE,
pred Vaško-kulturnim domom na Hodošu.

2005. tavaszán is elvégezzük a traktorok és traktor-pótkocsik terepen történő műszaki vizsgálatát, ami Hodos Község térségében (Hodos és Kapornak települések)

KEDDEN, 2005. ÁPRILIS 26-ÁN 8.00-TÓL 16.00 ÓRÁIG TART Hodoson a faluotthon előtt.

Občinska uprava – községi hivatal

OPIS MOJE NAJLJUBŠE ŽIVALI

Dominica Kerčmar, 3. razred

UPORABNOST

- Za družbo doma.
- So prijetne prijateljice, se dobro obnašajo ter čudovito pojejo.

PAPIGA NIMFA

ZUNANJOST

- Naravna barva je siva, rumena in bela.
- Samica ima čop, obraz, trup in rep.
- Pokrita je s peresi.
- Velikost: 32 cm.

BIVALJIŠČE

- Domovina: Avstralija. Blizu voda, odmrlih dreves ter travnatih površin.
- Doma: v kletki, vzdrži tudi do -15 stopinj Celzija.

RAZMNOŽEVANJE

- V naravi: od avgusta do decembra, 2 - 5 jajc.
- Doma: v ogrevanih prostorih vsak drugi dan eno jajce.
- Vali od 18 do 20 dni.

PREHRANJEVANJE

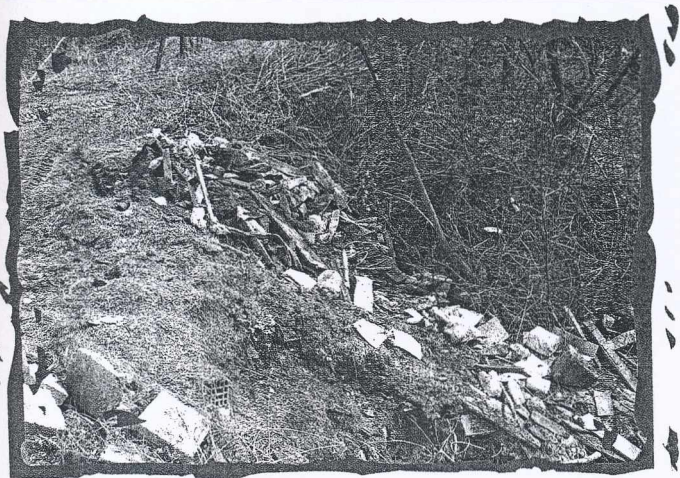
- V naravi: razna semena, plodovi in vršički grmov, dreves, sadje in razne jagode.
- Doma: pripravljena semena, sadje.

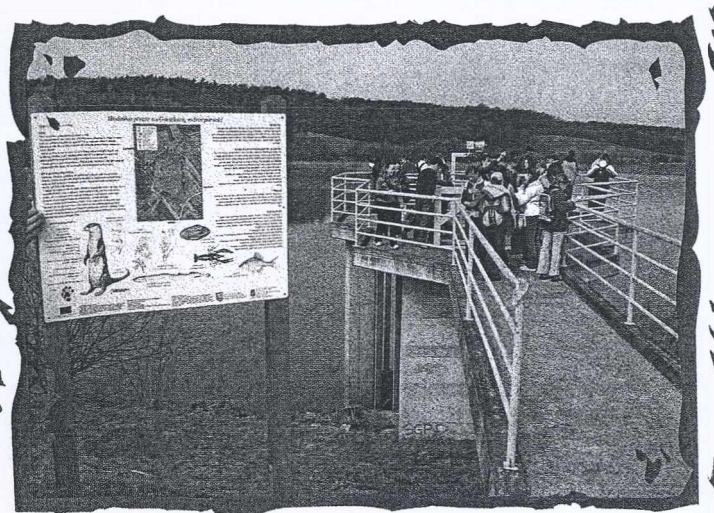
OBISK AVSTRIJSKEGA VELEPOSLANIKA

dr. VALENTINA INZKA

Dr. VALENTIN INZKO OSZTRÁK
NAGYKÖVET LÁTOGATÁSA

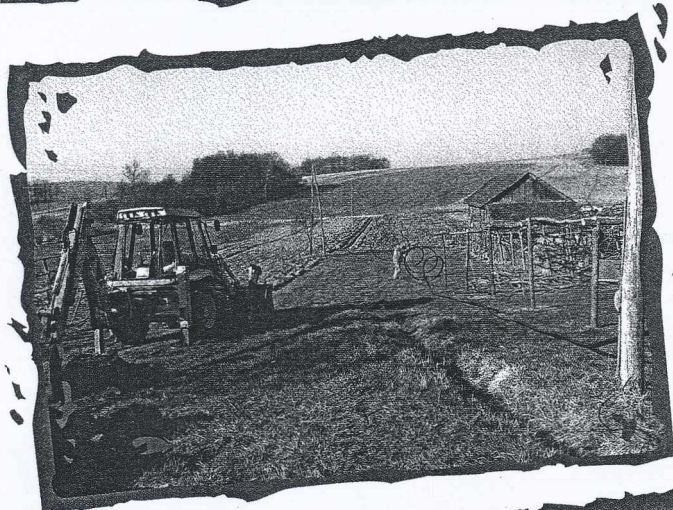

UGOTAVLJANJE ONESNAŽEVALCEV OKOLJA A KÖRNYEZETSZENNYEZŐK FELDERÍTÉSE

ŠOLA V NARAVI NA UČNI POTI OB JEZERU ISKOLA A TERMÉSZETBEN A TÓ MELLETTI TANÖSVÉNYEN

GRADNJA VODOVODNEGA OMREŽJA
A VÍZVEZETÉK-HÁLÓZAT ÉPÍTÉSE

ŠE MALO,
PA BOMO IMELI ČISTO VODO !
HAMAROSAN
TISZTA VIZÜNK LESZ!

